

PLAN GOSPODARKI ODPADAMI
GMINY KRASNE
NA LATA 2004-2007 Z UWZGLĘDNIENIEM
PERSPEKTYWY NA LATA 2008-2011

Krasne, maj-listopad 2004 r.

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP.....	4
1. Przedmiot, cel i zakres opracowania.....	4
2. Podstawa opracowania i materiały wyjściowe.....	4
3. Obowiązujące przepisy.....	4-5
4. Dane ogólne o jednostce objętej planem.....	5-6
II. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE.....	6
1. Aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi w gminie.....	6
1.1. Informacje ogólne.....	6
2. Źródła powstawania, rodzaje i ilości odpadów komunalnych.....	6
2.1. Źródła powstawania odpadów komunalnych.....	6-7
2.2. Rodzaje odpadów komunalnych.....	7-8
2.3. Ilości powstających odpadów komunalnych.....	8-9
3. Istniejący system zbierania odpadów komunalnych.....	9
3.1. Gromadzenie wytwarzanych odpadów komunalnych zmieszanych.....	9
3.2. Zbiórka i transport odpadów komunalnych zmieszanych.....	9-10
3.3. Zbiórka i transport odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.....	10
3.4. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	10
3.5. Postępowanie z wytypowanymi odpadami komunalnymi.....	10
3.5.1. Odpady z turystyki.....	10
3.5.2. Odpady opakowaniowe.....	11
3.5.3. Odpady wielkogabarytowe.....	11
3.5.4. Odpady budowlane.....	11
3.5.5. Inne specyficzne odpady.....	11
3.5.6. Komunalne odpady niebezpieczne.....	12
3.5.7. Komunalne odpady obojętne.....	12
3.5.8. Odpady biodegradowalne (organiczne).....	12-13
3.5.9. Zużyte opony.....	13
3.6. Odpady z oczyszczalni ścieków.....	13
4. Sposób postępowania z odpadami z sektora gospodarczego	
- analiza stanu aktualnego.....	13
4.1. Źródła powstawania odpadów z sektora gospodarczego	13
4.1.1. Źródła powstawania odpadów z sektora gospodarczego.....	13-14
4.1.2. Rodzaje powstających odpadów z sektora gospodarczego.....	14-15
4.1.3. Ilości powstających odpadów z sektora gospodarczego.....	15
4.2. Sposób postępowania z odpadami z sektora gospodarczego na terenie gminy (istniejące systemy zbierania odpadów).....	15
4.2.1. Gromadzenie wytwarzanych odpadów z sektora gospodarczego.....	15
4.2.2. Zbiórka i transport odpadów z sektora gospodarczego.....	16
4.2.3. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów z sektora gospodarczego.....	16
4.2.4. Postępowanie z wytworzonymi odpadami z sektora gospodarczego w gminie.....	16
4.2.5. Postępowanie z wytypowanymi odpadami niebezpiecznymi z sektora gospodarczego w gminie.....	17-18
5. Przywóz odpadów na teren gminy i wywóz odpadów z terenu gminy.....	18
6. Lokalizacja składowisk odpadów i ich aktualny stan.....	18
7. Działania gminy w zakresie poprawy sytuacji w gospodarce odpadami.....	18

III. PROGNOZA ZMIAN.....	18
1. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych.....	18-19
2. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.....	19
2.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.....	19
2.2. Działania zmierzające do ograniczania ilości powstających odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	19
2.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania, w szczególności odpadów komunalnych.....	20
2.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.....	20-21
IV. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.....	22
1. Założone cele.....	22
2. Projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwiania ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów.....	23
2.1. Założenia systemu gospodarki odpadami wynikające z powiatowego planu	23
2.2. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych z tereny gminy.....	23
2.2.1 Sposób zbierania i gromadzenia (magazynowania) odpadów komunalnych niesegregowanych.....	24
2.2.2 Sposób zbierania i gromadzenia (magazynowania) odpadów komunalnych selektywnie zbieranych (w szczególności opakowaniowych)	25-30
2.2.3. Środki transportu odpadów.....	30-31
2.2.4. Odbiorcy zebranych odpadów.....	31
2.2.5. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.....	31
V. ZADANIA STRATEGICZNE OBEJMUJĄCE OKRES CO NAJMNIEJ 8 LAT.....	31
VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ OBEJMUJĄCY OKRES 4 LAT.....	31
1. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne z ich realizację.....	31-33
2. Przewidywane koszty związane z realizacją planu.....	34
3. Źródła finansowania rozwoju gospodarki odpadami w gminie.....	34-37
VII. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	37
VIII. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW POZWALAJĄCYCH NA OKREŚLENIE SPOSOBU ORAZ STOPNIA REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ ZDEFINIOWANYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI Z UWZGLĘDNIENIEM ICH JAKOŚCI I ILOŚCI.....	37-40
IX. PROWADZENIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH ORAZ MONITORING SYSTEMU.....	41
X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.....	41-43
XI. PODSUMOWANIE.....	43
XII. DODATEK - proponowane etapy wdrażania systemu selektywnej zbiórki odpadów.....	44
XIII.ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY - MAPA LOKALIZACJI INSTALACJI DO UNIESZKODLIWIANIA I ODZYSKU ODPADÓW.....	44

I. WSTĘP

1. Przedmiot, cel i zakres opracowania.

Dla osiągnięcia celów założonych w polityce ekologicznej państwa oraz realizacji zasad, zgodnego z wymogami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 ze zmianami) gospodarowania odpadami na każdym etapie podejmowania działań powodujących lub mogących powodować powstawanie odpadów, a także stworzenia w kraju zintegrowanej sieci instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów, spełniających wymagania określone w przepisach o ochronie środowiska opracowywane są plany gospodarki odpadami. Najniższym szczeblem podziału terytorialnego, na którym takie plany są opracowywane jest gmina. Niniejsze opracowanie stanowi właśnie gminny plan gospodarki odpadami.

Plan gospodarki odpadami na każdym szczeblu jest częścią programu ochrony środowiska danej jednostki terytorialnej chociaż jest osobnym opracowaniem.

Plany określają: aktualny stan gospodarki odpadami, prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami, instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów oraz system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów.

Obowiązek opracowania gminnego planu gospodarki odpadami wynika z art. 14 i 15 ww. ustawy o odpadach. Projekt gminnego planu gospodarki odpadami opracowuje burmistrz lub wójt. Projekty planów podlegają zaopiniowaniu przez zarząd województwa oraz zarząd powiatu.

Plany gospodarki odpadami podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Wójt Gminy co 2 lata składa radzie gminy sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami.

Niniejszy plan gospodarki odpadami obejmuje teren gminy Krasne.

W opracowaniu pojęcie „gmina” bez jej oznaczenia dotyczy gminy Krasne.

2. Podstawa opracowania i materiały wyjściowe.

Materiały wyjściowe do niniejszego opracowania stanowiły w szczególności:

- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami, zwany w dalszej części “plan wojewódzki”,
- Powiatowy Plan Gospodarki Odpadami, zwany w dalszej części “plan powiatowy”,
- Informacje uzyskane z Urzędu Gminy w Krasnem,
- Raporty o stanie środowiska województwa mazowieckiego, WIOŚ w Warszawie,
- Informacje uzyskane z innych źródeł,
- Literatura fachowa oraz oględziny i wizje w terenie.

Niniejszy plan gospodarki odpadami został sporządzony zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z 9.04.2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620) określającym szczegółowy zakres, sposób i formę sporządzenia planu gminnego.

3. Obowiązujące przepisy.

Przy sporządzaniu planu skorzystano w szczególności z następujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach [Dz. U. Nr 62 poz. 628 z późn. zmianami].
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska [Dz. U. Nr 62 poz. 627 z późn. zmianami].

- Ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o wprowadzeniu ustawy – Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw [Dz. U. Nr 100 poz. 1085 z późn. zmianami].
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu porządku i czystości w gminach [Dz. U. Nr 132 poz. 622 z późn. zmianami].
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych [Dz. U. Nr 63 poz. 638 z późn. zmianami].
- Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej [Dz. U. Nr 63 poz. 639 z późn. zmianami].
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów [Dz. U. 112, poz. 1206].
- Rozporządzenia do ww. ustaw i inne ustawy z zakresu dotyczącego odpadów.

4. Dane ogólne o jednostce objętej planem.

Gmina Krasne położona jest w południowej części powiatu przasnyskiego, który jest usytuowany w północnej części województwa mazowieckiego. Gmina sąsiaduje z gminami Przasnysz, Czernice Borowe (powiat Przasnysz), Opinogóra, Gołymin, Karniewo i Płoniawy. Powierzchnia gminy liczy – 101 km², co stanowi 8,3 % ogólnej powierzchni powiatu. Gminę zamieszkuje 4193 mieszkańców, tj. ok. 8 % ogólnej liczby ludności powiatu. Gęstość zaludnienia gminy wynosi 42 osoby na 1 km².

W skład gminy wchodzi 26 sołectw z 53 miejscowościami. Do największych miejscowości należą: Krasne, Zalesie, Wężewo i Pęczki-Kozłowo. Gmina jest terenem typowo rolniczym, użytki rolne stanowią 89% ogólnej powierzchni.

Zewnętrzne drogowe powiązania komunikacyjne gminy zapewniają przebiegające poza terenem gminy drogi krajowe nr 60 Kutno-Ciechanów-Różan-Ostrów Mazowiecka – ok. 10 km na południe od Krasnego, krajowa nr 599 Biskupiec-Szczytno-Przasnysz-Pułtusk – ok. 2 km od Krasnego i wojewódzka nr 617 Przasnysz-Ciechanów ok. 15 km na zachód od Krasnego. Komunikację z terenami sąsiednich gmin oraz główne powiązania wewnętrzne tworzy sieć dróg powiatowych, zapewniając nadrzędny układ powiązań drogowych. Odległość Krasnego od Przasnysza – 11 km, od Makowa Mazowieckiego – 10 km, od Warszawy – 95 km, od Ciechanowa 23 km.

Krasne jest miejscowością gminną posiadającą infrastrukturę typową dla tego typu miejscowości w zakresie obsługi ludności, w tym obsługi administracyjnej. Elementem wzbogacającym krajobraz Krasnego jest zespół pałacowy, byłe dobra Krasińskich.

Na terenie gminy działalność gospodarczą i handlową zgłosiło 116 podmiotów.

Pod względem hydrograficznym obszar gminy położony jest w dorzeczu Bugo-Narwi i odwadniany jest przez rzekę Pełtę oraz prawobrzeżne dopływy Węgiejki. Pod względem geologicznym gmina Krasne leży w obrębie jednej jednostki tektonicznej – Wyniesienia Mazursko-Suwalskiego. Wyniesienie to pokrywają utwory trzeciorzędowe (m.in. iły pstry plicenu, piaski mioceńskie, oligoceńskie) o miąższości ca 200 m, w pobliżu których zalegają głębokie serie mezozoiczne i paleozoiczne i utwory czwartorzędowe (gliny zwałowe o miąższości ca 20 m, piaski, żwiry lodowcowe oraz piaski i żwiry fluwioglacjalne).

Rzeźba terenu gminy jest mało urozmaicona. W krajobrazie dominują pola uprawne oraz zabudowa zwarta i rozproszona wraz z towarzyszącą jej zielenią (rośliny uprawne i ozdobne oraz zbiorowiska chwastów ruderalnych). Niewielkie powierzchnie zajmują zbiorowiska łąkowe. Tereny lasów i zadrzewień zajmują 459 ha, co stanowi 4,5% ogólnej powierzchni gminy.

Przeważają gleby brunatne właściwe i wylugowane oraz ziemie czarne. Ziemie są słabo przepuszczalne o głębokim poziomie próchnicznym i zasobne w składniki mineralne.

Wody podziemne występują w utworach trzecio- i czwartorzędowych. Główny poziom użytkowy występuje w utworach czwartorzędu – piaskach i żwirach na głębokości 10-60 m. Występuje na ogół jedna, dwie lub lokalnie trzy warstwy wodonośne o miąższości od kilku do kilkudziesięciu metrów.

Na terenie gminy brak jest udokumentowanych oraz zarejestrowanych złóż surowców mineralnych.

II. ANALIZA STANU GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE

1. Aktualny stan gospodarki odpadami komunalnymi w gminie.

1.1. Informacje ogólne.

Sprawa postępowania z odpadami komunalnymi na terenie gminy została ujęta w uchwale Nr X/44/99 Rady Gminy w Krasnem z dnia 22 grudnia 1999 roku w sprawie szczegółowych zasad utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Krasne.

Uchwała ustala zasady utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości znajdujących się na terenie gminy. Ustalone zostały tam wymagania w zakresie utrzymania porządku i czystości na nieruchomościach oraz terenach użytku publicznego, zasady gromadzenia odpadów, w tym miejsca ustawienia pojemników do zbierania odpadów, zasady usuwania odpadów komunalnych z nieruchomości oraz kwestie dokumentowania i egzekwowania potwierdzenia usług w zakresie gospodarowania odpadami. W myśl uchwały przedstawiono, że nieruchomości położone w granicach administracyjnych gminy wyposażone zostaną przez gminę w pojemniki do gromadzenia odpadów. Przedstawiono miejsce, do którego mogą być wywożone odpady – składowisko w Oględzie gm. Przasnysz. Odpady mogą być wożone przez wyspecjalizowane firmy posiadające odpowiedni sprzęt i uprawnienia.

Wskazane jest uaktualnienie uchwały w związku z kilkakrotną nowelizacją ustawy o utrzymaniu czystości i porządku na terenie gminy.

Na terenie gminy nie ma składowiska do składowania odpadów komunalnych i innych niż komunalne. Nie jest też przewidywana lokalizacja takiego obiektu.

Gmina nie uczestniczy w celowym związku gmin do spraw zagospodarowania odpadów, jednakże prowadzone są rozmowy w sprawie ewentualnego powołania takiego związku lub wprowadzenia innej formy zagospodarowania odpadów komunalnych.

2. Źródła powstawania, rodzaje i ilości odpadów komunalnych.

2.1. Źródła powstawania odpadów komunalnych

Źródła powstawania odpadów komunalnych na terenie gminy Krasne są podobne do źródeł powstawania w innych gminach. Źróżłami powstawania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty użyteczności publicznej, urzędy, szkoły, placówki kulturalne,
- podmioty prowadzące działalność gospodarczą wytwórczą i usługową,
- turystyka,
- czyszczenie ulic i placów,
- porządkowanie cmentarzy,
- kosze uliczne.

Trudno jest przedstawić ilość odpadów komunalnych z poszczególnych źródeł odbieranych w ciągu roku przede wszystkim z racji braku prowadzenia dodatkowej ewidencji. Na pewno zasadniczym źródłem są gospodarstwa domowe, dalej obiekty użyteczności publicznej i podmioty gospodarcze.

2.2. Rodzaje odpadów komunalnych

Rodzaje odpadów komunalnych zostały przedstawione w grupie 20 katalogu odpadów zawartym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1206). Odpady komunalne zostały przedstawione w 3 podgrupach; łącznie 41 rodzajów odpadów. Najpowszechniej spotykanym odpadem komunalnym jest odpad o kodzie 20 03 01 – niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne.

Ogólnie można powiedzieć, że wśród odpadów komunalnych występują :

- odpady inne niż niebezpieczne (jako przeważająca ilość),
 - komunalne odpady niebezpieczne (małe ilości ale niebezpieczne dla środowiska),
 - komunalne odpady obojętne (małe zagrożenie dla środowiska).

W praktyce odpady komunalne, o których myślimy i które trafiają na składowiska są najczęściej mieszaniną różnego rodzaju odpadów zaliczanych do komunalnych innych niż niebezpieczne, nierzadko z domieszką odpadów obojętnych i co gorzej z komunalnymi odpadami niebezpiecznymi.

Rozpatrywanie gospodarki odpadami komunalnymi w planie gminnym musi być w miarę możliwości powiązane z planami wyższych rządów (wojewódzkim, powiatowym) przez co w niniejszym opracowaniu uwzględniono kategorie odpadów komunalnych wymienione w ww. planach, tj.

- odpady organiczne (domowe organiczne pochodzenia roślinnego, m. in. z pielęgnacji ogródków i terenów przydomowych i pochodzenia zwierzęcego) oraz inne ulegające biodegradacji,
 - odpady zielone (odpady z ogrodów i parków, targowisk, w pielęgnacji zieleni publicznych, z pielęgnacji cmentarzy) – *te odpady wymieniono za planami wyższych rządów chociaż w ustawie o odpadach nie ma definicji "odpady zielone", które są nota bene odpadem organicznym, więc te odpady powinny być rozpatrywane łącznie,*
 - odpady z papieru i tektury (nieopakowaniowe i opakowaniowe, w tym opakowania wielomateriałowe na bazie papieru),
 - tworzywa sztuczne (opakowaniowe i nieopakowaniowe),
 - szkło (opakowaniowe i nieopakowaniowe),
 - złomy metali (opakowaniowe i nieopakowaniowe),
 - tekstylia,
 - odpady mineralne (odpady z czyszczenia ulic i placów: ziemia, piasek, kamienie),
 - drobna frakcja popiołowa (drobne odpady ze spalania paliw stałych w piecach),
 - odpady wielkogabarytowe,
 - odpady budowlane (odpady z budowy, remontów i rozbiórki obiektów budowlanych ze strumienia odpadów komunalnych),
 - inne specyficzne,
 - odpady niebezpieczne wytwarzane wśród odpadów komunalnych.

Należy zwrócić uwagę, że niektóre odpady (np. drobna frakcja popiołowa) nie są reprezentowane w katalogu odpadów komunalnych (grupa 20) i stąd będzie kłopot z określaniem faktycznych ilości wytwarzania tych odpadów. Podobnie odpady tekstyliów nie są w osobny sposób zbierane (jako odpady). Postępowanie z tymi dwoma odpadami nie zostało przedstawione w dalszej części planu. Ewidencja odpadów jest prowadzona według klasyfikacji zawartej, w zacytowanym na wstępie tego punktu planu, katalogu odpadów.

W odpadach komunalnych można mieć do czynienia z innymi odpadami tzw. problematycznymi. Dotyczy to m.in. przeterminowanych leków, zużytych opon od osób fizycznych czy też padłych zwierząt np. domowych, które nominalnie nie są odpadami niebezpiecznymi.

Z takimi wyżej wymienionymi odpadami mamy lub możemy mieć do czynienia na terenie gminy Krasne.

2.3 Ilości powstających odpadów komunalnych

Ustalenie faktycznej ilości odpadów komunalnych powstających na terenie gminy stwarza pewne trudności. Opierając się na danych zawartych w planie powiatowym ilość odpadów jaka może powstawać w ciągu roku na terenie gminy może wynieść – 893,11 Mg. Według danych zawartych w planie powiatowym ilość odpadów wywiezionych w trakcie roku na składowisko poza gminę wynosi – 233,61 Mg.

Powyższa ilość odpadów powstających w gospodarstwach domowych odbiega nieco od wyliczenia z zastosowaniem wskaźnika dla terenów wiejskich - $0,6 \text{ m}^3/\text{Mk}/\text{rok}$ ($4193 \times 0,6 \times 0,2 \text{ Mg/m}^3 = 503,16 \text{ Mg}$). Według danych Miejskiego Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Przasnyszu z terenu gminy Krasne przyjęto w 2003 r. 111,6 Mg odpadów komunalnych. Różnica między ilością wyliczoną w planie powiatowym i niniejszym planie wynika z niedoskonałości wyliczania ilości powstających odpadów na bazie wskaźników. Trudno będzie się przekonać, która wielkość jest bliższa prawdy, ale nie o to chodzi.

Do dalszych analiz przyjęto ilość 700 Mg jako pośrednią między ilością obliczoną w planie powiatowym i według autorów niniejszego opracowania. Ilość oszacowana powstających odpadów będzie w przyszłości miała znaczenie przy obliczaniu i ustaleniu na bazie danych od zarządzającego składowiskiem. W praktyce trudno jest dokładnie określić ilość powstających odpadów komunalnych.

Tabela 1. Ilość odpadów komunalnych (z rozdziałem na strumienie) wytwarzanych na terenie gminy Krasne (według proporcji z powiatowego planu gospodarki odpadami) dla roku 2003 w Mg/rok.

Lp.	Strumienie odpadów komunalnych	Ilość	%
1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	137,2	19,6
2.	Odpady "zielone"	19,6	2,8
3.	Papier i tektura nieopakowaniowa	37,1	5,3
4.	Opakowania z papieru i tektury	37,1	5,3
5.	Opakowania wielomateriałowe	8,4	1,2
6.	Tworzywa sztuczne nieopakowaniowe	50,4	7,2
7.	Opakowania z tworzyw sztucznych	21,7	3,1
8.	Tekstylia i odzież	16,8	2,4
9.	Szkło nieopakowaniowe	6,3	0,9
10.	Opakowania ze szkła	37,8	5,4
11.	Metale, złom metalowy	15,4	2,2
12.	Opakowania z blachy stalowej	4,2	0,6
13.	Opakowania z aluminium	2,1	0,3
14.	Odpady mineralne	57,4	8,2
15.	Drobna frakcja popiołowa	126,7	18,1
16.	Odpady wielkogabarytowe	39,2	5,6
17.	Odpady budowlane	77,7	11,1
18.	Odpady niebezpieczne	4,9	0,7
	Razem	700,0	100,0

Skład morfologiczny odpadów komunalnych (tendencje).

Skład morfologiczny wytwarzanych odpadów komunalnych zmienia się w miarę wzrostu gospodarczego kraju, a także poziomu życia mieszkańców.

Zwiększa się udział makulatury, tekstyliów, złomu metali, tworzyw sztucznych i opakowań szklanych. Zmiany te znajdują potwierdzenie w wynikach badań składu odpadów wywożonych na składowiska w kraju i za granicą. Skład odpadów jest złożony, zmienny w czasie, uzależniony od wielu czynników takich jak pora roku, sposób ogrzewania budynków, rodzaj zabudowy mieszkaniowej ilości obiektów użyteczności publicznej, biur i wielu innych. Z powyższych względów dokładne określenie składu morfologicznego odpadów można dokonać na podstawie skomplikowanych badań w cyklu rocznym. W danym przypadku ograniczono się do przedstawienia przykładowego składu morfologicznego na podstawie danych zawartych w literaturze.

W oparciu o wyniki dotychczas przeprowadzanych badań oraz przewidywane zmiany w składzie odpadów (wzrost ilości opakowań papierowych i z tworzyw sztucznych, zmniejszenie udziału odpadów spożywczych i paleniskowych) przewiduje się, że do 2010 r. wskaźnik objętościowy wytwarzanych odpadów będzie nieznacznie rósł przy mającym tendencję do stabilizacji wskaźniku wagowym 1 m³ odpadów komunalnych. Powyższe tendencje przy przewidywanym zerowym lub wręcz ujemnym przyroście liczby mieszkańców miasta pozwalają na wykazanie, że wagowo ilość odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy będzie na poziomie zbliżonym do przedstawionego za 2003 r.

3. Istniejący system zbierania odpadów komunalnych.

3.1. Gromadzenie wytwarzanych odpadów komunalnych zmieszanych.

Według dostępnych danych gromadzenie zmieszanych odpadów komunalnych na terenie gminy Krasne odbywa się w kontenerach KP-7 o pojemności 7 m³. Takie kontenery w ilości 30 szt. występują na osiedlach mieszkaniowych, przy obiektach oświatowych, urzędzie gminy, strażnicach OSP, świetlicach, sklepach w Krasnem oraz w 7 innych miejscowościach. Odpady gromadzone w ww. pojemnikach odbiera Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej z Przasnysza w miarę potrzeb. Co dzieje się z odpadami (gromadzenie i wywóz) od zasadniczej liczby mieszkańców z zabudowań jednorodzinnych i zagrodowych nie wiadomo. Można się tylko domyślać, że odpady mogą być w znacznej części spalane lub wywożone w nielegalne miejsca.

Gmina Krasne charakteryzuje się zabudową zagrodową. Zabudowa wielorodzinna występuje jedynie w miejscowościach: Krasne (50%), Bartoły (40%), Milewo-Szwejki (30%) i Zielona (10 %). Ponadto na terenie gminy mamy do czynienia z zabudową jednorodziną w miejscowościach: Krasne, Zalesie, Zielona, Milewo-Szwejki, Żbiki, Brzozowo Wielkie i Nowe Żmijewo. Zabudowa zwarta obejmuje 60 % mieszkań gminy, a zabudowa kolonijna 40 %.

3.2. Zbiórka i transport odpadów komunalnych zmieszanych.

Zorganizowany odbiór odpadów realizowany jest jedynie z wymienionych miejsc ustawienia kontenerów KP-7. Szacuje się, że w takim systemie uczestniczy nominalnie nieduży odsetek mieszkańców gminy Krasne.

Odpady w sposób zorganizowany odbierane są z terenu gminy (z kontenerów) w miarę potrzeb na zgłoszenie. System zbierania odpadów oparty jest w szczególności na pojemnikach zgodnie z opisem w punkcie 3.1.

Ponadto odpady komunalne zbierane są w kosztach ulicznych ustawionych przy ulicach, placach i innych miejscach użyteczności publicznej miasta. Odpady te zbierane są (opróżnienie koszy) do kontenera ustawionego przy urzędzie gminy w Krasnem.

Odpady komunalne powstają również w związku z porządkowaniem cmentarzy parafialnych w Krasnem i Zielonej. Wywozem odpadów z cmentarzy zajmuje się wynajmowana firma.

Odpady zmieszane od wytwórców odpadów komunalnych z terenu gminy (z kontenerów KP-7) odbierane są przez:

- Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej (MZGKiM) z Przasnysza. Firma posiada sprzęt do wywozu odpadów zebranych w pojemniki o poj. 110 l, 240 l, 1100 l oraz 7 m³ - łącznie 4 samochody (2 na podwoziu marki Star do kontenerów KP-7, 2 samochody z nadbudową typu Brzesko do wywozu odpadów zbieranych w pojemnikach do pojemności 1100 l). Ponadto firma dysponuje 2 pojazdami z HDS do odbioru odpadów z selektywnej zbiórki. Odpady wożone są na składowisko w Oględzie.

3.3. Zbiórka i transport odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny.

Na terenie gminy zbierane są selektywnie odpady szkła „u źródła” za pomocą 2 pojemników typu dzwon ustawionych w 1 miejscu. Zbierane są odpady w postaci szkła białego i kolorowego. Odpady odbierane są przez MZGKiM i wożone są na składowisko w Oględzie, gm. Przasnysz, gdzie występują boksy do gromadzenia odpadów z selektywnej zbiórki.

Ilość pojemników do selektywnej zbiórki odpadów jest nie wystarczająca. Dla zapewnienia odbioru odpadów od większej liczby mieszkańców potrzeba ustawić jeszcze kilka zestawów na terenie Krasnego i w wytypowanych miejscach na terenie gminy (osiedla mieszkaniowe i centralne miejsca większych wsi).

Oczywiście do prowadzenia procesu selektywnej zbiórki odpadów ciągle trzeba dokładać kolejne środki finansowe.

Na terenie gminy nie zbiera się selektywnie odpadów niebezpiecznych np. zużytych baterii do sprzętu elektronicznego. Takie odpady mogą być zbierane w szkołach, przedszkolach i sklepach do ustawionych pojemników do zbiórki odpadów. Zebrane odpady mogą być przekazywane odbiorcy spoza terenu gminy.

Selektywna zbiórka będzie wymagała rozwinięcia o kolejne odpady według pojawiających się potrzeb. Może to być selektywna zbiórka zużytych baterii, przeterminowanych leków lub innych odpadów.

Brak jest danych dotyczących ilości odpadów zebranych selektywnie na bazie dwóch pojemników.

3.4. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.

W trakcie prowadzonych analiz ustalono, że na terenie gminy Krasne nie ma instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych. Odpady komunalne zebrane z terenu gminy (w kontenerach KP-7) poddawane są procesowi unieszkodliwiania poprzez składowanie na składowisku w m. Oględa zlokalizowanym na terenie gminy Przasnysz. Takiemu procesowi podlegają zmieszane odpady komunalne pochodzące z gminy w ilości ok. 110 Mg rocznie.

3. 5. Postępowanie z wytypowanymi odpadami komunalnymi

3.5.1 Odpady z turystyki

Z racji nie zwrócenia uwagi na to źródło powstawania odpadów w planie powiatowym, co zresztą wynika ze specyfiki omawianego terenu (gmina nie posiada obiektów turystycznych). nie omówiono tej kwestii jako marginalnej w stosunku do całości problemu gospodarki odpadami komunalnymi.

3.5.2. Odpady opakowaniowe.

Należy zwrócić kolejną uwagę w stosunku do ustaleń planów szczebli wyższych, że odpady opakowaniowe powstają zarówno w gospodarstwach domowych (opakowania środków i produktów używanych w domach) jak i w zakładach produkcyjnych czy usługowych (opakowania po półproduktach lub podzespołach do dalszej produkcji lub przeróbki). Jednakże za planami wojewódzkim i powiatowym odpady opakowaniowe w niniejszym planie rozpatrzono przy odpadach komunalnych, pomimo, że mogą to być odpady niekomunalne (z produkcji, np. rozpakowywanie towarów).

Jeśli chodzi o odpady opakowaniowe to na terenie gminy prowadzona jest śladowa selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych szkła. Formą selektywnej zbiórki odpadów jest też skup opakowaniowych złomów metali.

Ilość odpadów opakowaniowych powstających hipotetycznie w gminie w ciągu roku na podstawie zestawienia z tabeli nr 1 – 111,3 Mg.

3.5.3. Odpady wielkogabarytowe

Odpady wielkogabarytowe stanowią ważny i kłopotliwy element w strumieniu odpadów komunalnych. Stąd oddzielne rozpatrywanie sposobu postępowania z nimi. Odpady wielkogabarytowe występują w dwóch umownych kategoriach: jako odpady inne niż niebezpieczne (np. meble, w tym tapicerowane) oraz odpady niebezpieczne (np. znaczna część zużytego sprzętu RTV i AGD czy też wraki pojazdów mechanicznych osób fizycznych).

Aktualny sposób postępowania z tymi odpadami na terenie gminy jest typowy dla krajowych realiów. Część odpadów zawierających użytkowe elementy np. złomy metali jest w sposób nieorganizowany demontowana, stwarzając przy tym problem dla środowiska (np. opróżnianie do środowiska freonów z lodówek przyczynia się do niszczenia warstwy ozonowej).

Ilości hipotetyczne odpadów mogące powstawać w skali roku z tabeli nr 1 – 39,2 Mg.

3.5.4. Odpady budowlane

Odpady budowlane ze strumienia odpadów komunalnych też mogą być zarówno odpadami innymi niż niebezpieczne czy też wręcz obojętnymi (gruz budowlany), ale mogą to być odpady niebezpieczne np. odpady płyt azbestowych z prywatnych demontażów pokryć dachowych budowli.

Dotychczas odpady budowlane na terenie gminy zagospodarowane były w sposób tzw. zwyczajowy. Odpady wykorzystywane były do zagospodarowania powierzchni terenu. Powyższy sposób postępowania dotyczył dotychczas odpadów innych niż niebezpieczne, ale płyty azbestowo-cementowe zaczynają pojawiać się wśród odpadów coraz powszechniej.

Ilości hipotetyczne z tabeli 1 - 77,7 Mg

3.5.5. Inne specyficzne odpady.

Do tych odpadów wskazane jest zaliczyć odpady w postaci padłych sztuk zwierząt. Zdarza się na przykład, że na drogach występują śmiertelnie potrącone zwierzęta czy też zwierzę domowe padło w domu mieszkańca gminy. Niedaleko gminy Krasne występuje zakład w Krasnosielcu zajmujący się przetwarzaniem odpadów padłych sztuk zwierząt mogący odbierać tego typu odpady.

3.5.6. Komunalne odpady niebezpieczne.

W strumieniu odpadów komunalnych zawsze możemy mieć do czynienia z pewną ilością odpadów zaliczonych do grupy odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z katalogiem, do komunalnych odpadów niebezpiecznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 27.09.2001 r. w sprawie katalogu odpadów, powstających na terenie gminy można zaliczyć w szczególności:

- zużyte akumulatory i baterie,
- zużyte oleje smarowe,
- lampy zawierające rtęć (światłówki, lampy kompaktowe)
- odpady zawierające azbest,
- urządzenia chłodnicze zawierające freony i urządzenia elektroniczne (monitory),
- wycofane z eksploatacji pojazdy.
- inne nie wymienione.

Część odpadów jak np. zużyte akumulatory są przekazywane w punktach sprzedaży nowych baterii w ramach opłaty depozytowej. Ale jest cała gama komunalnych odpadów niebezpiecznych, które nie są selektywnie zbierane i trafiają na składowisko łącznie z wymieszanymi odpadami komunalnymi.

Z częścią odpadów nie wiadomo co się dzieje (np. zużyte świetłówki czy też zużyte oleje usuwane w garażach z pojazdów), można się tylko domyślać, że mogą trafiać na składowisko.

Dotychczas nie uruchomiono zbiórki odpadów niebezpiecznych.

Ilość (sumaryczna) odpadów niebezpiecznych mogących powstawać w skali roku z tabeli nr 1 – 4,9 Mg (bez pojazdów wycofanych z eksploatacji). Jak widać powyższe ilości nie są duże, ale przecież mamy do czynienia z odpadami niebezpiecznymi.

3.5.7. Komunalne odpady obojętne.

Te odpady nie znalazły się w planach wyższych rzędów, ale autor planu uważa, że sposób postępowania z odpadami typu ziemia z wykopów pod budowę, kamienie czy "obojętne" gruz budowlany powinien być określony. Tu należy zwrócić uwagę, że np. ziemia z wykopów (przy realizacji inwestycji) jest traktowana w myśl ustawy o odpadach jako odpad o ile sposób postępowania z tą pozostałością nie został określony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w decyzjach o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu lub o pozwoleniu na budowę. Na ogół nie zdajemy sobie często sprawy, że są to odpady, ponieważ brakuje stosowania zapisów ustawy o odpadach, o których była mowa powyżej.

Zazwyczaj tego typu odpady nie stwarzają dużego problemu ekologicznego ani problemu z ich zagospodarowaniem. Nie jest też prowadzona ewidencja ilości wytwarzanych odpadów. Z racji powyższego kwestia odpadów obojętnych została przedstawiona bardzo ogólnie. Sposób postępowania z tymi odpadami na terenie gminy jest również tzw. zwyczajowy. Odpady są zagospodarowywane poprzez zasypywanie zagłębień terenu lub utwardzanie dróg.

3.5.8. Odpady biodegradowalne (organiczne)

Sprawa ustalania ilości i sposobu postępowania z odpadami biodegradowalnymi jest zupełnie nowym tematem, z którym poszczególne jednostki zajmujące się odpadami będą musiały się uporać w najbliższym czasie z racji wymogów stawianych wobec przystąpienia naszego kraju do Unii Europejskiej. Odpady biodegradowalne, a dokładniej odpady ulegające biodegradacji w myśl ustawy o odpadach są to odpady, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów. Biodegradacji ulegają odpady organiczne. Takimi odpadami są w szczególności odpady organiczne z parków, zieleńców i ogrodów, odpady kuchenne, drewno, papier i tektura oraz osady ściekowe i itp.

Na terenie gminy wiejskiej znaczne ilości odpadów biodegradowalnych ulega zagospodarowaniu na terenie posesji domków jednorodzinnych a tym bardziej w na terenie posesji gospodarskich.

Hipotetyczne ilości odpadów 231,0 Mg. W skład odpadów biodegradowalnych wliczono odpady kuchenne ulegające biodegradacji, odpady „zielone”, makulaturę opakowaniową i nieopakowaniową.

3.5.9. Zużyte opony

Wyspecyfikowano te odpady z racji znacznego rozwoju motoryzacji i ujęcia tych odpadów w planie wojewódzkim z jednej strony oraz z racji wprowadzanych sukcesywnie zakazów składowania tych odpadów na składowiskach co było pospolitym sposobem postępowania jako działanie z drugiej strony. Dotychczas nie funkcjonuje system zbierania tych odpadów na terenie gminy. Nie są określone ilości powstających tych odpadów. Co prawda coraz częściej opony wymieniane są w punktach serwisowych ale istnieje również praktyka wymiany opon we własnym zakresie.

3.6. Odpady z oczyszczalni ścieków.

Na terenie gminy funkcjonuje jedna mała oczyszczalnia ścieków komunalnych składająca się ze zbiornika Imhoffa o pojemności 50 m³. Powstające w procesie oczyszczania ścieków odpady są to głównie osady ściekowe w postaci płynnej wybierane wozem asenizacyjnym i dostarczane do oczyszczalni ścieków poza teren gminy.

4. Sposób postępowania z odpadami z sektora gospodarczego - analiza stanu aktualnego.

4.1. Źródła powstawania, rodzaje i ilości odpadów z sektora gospodarczego.

4.1.1. Źródła powstawania odpadów z sektora gospodarczego.

Na potrzeby niniejszego opracowania zastosowano nazwy “odpady niekomunalne” lub “odpady przemysłowe”. W przepisach prawa nie zastosowano takich określeń, a szkoda. Brakuje nazwy dla odpadów powstających w toku prowadzonej działalności gospodarczej, nie będących odpadami komunalnymi.

Źródłami powstawania tych odpadów są procesy związane z prowadzeniem działalności produkcyjnej jak i usługowej.

Na terenie gminy liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą związaną z wytwarzaniem odpadów niekomunalnych jest znikoma. Brak jest tutaj przemysłu i usług powodujących wytwarzanie dużych ilości odpadów. Do większych w skali gminy podmiotów wytwarzających odpady można zaliczyć: Stadninę Koni Krasne, Zakłady Opieki Zdrowotnej z Krasnego i Zielonej, Zakład OAK (producent listew z tworzyw sztucznych), zakład produkcji garmatki z m. Żbiki, firmy świadczące usługi transportowe, firma prowadząca sprzedaż środków ochrony roślin i nawozów, apteka, stacje paliw, sklepy spożywczo-przemysłowe.

Podmioty prowadzące działalność gospodarczą wytwarzające odpady powinny posiadać uregulowania formalnoprawne w zakresie wytwarzania odpadów (decyzje wydane przez Starostwo lub Urząd Wojewódzki lub złożenie stosownych informacji o gospodarowaniu wytworzonymi odpadami). Powyższe obowiązki nie dotyczą jedynie podmiotów wytwarzających rocznie do 5 Mg odpadów innych niż niebezpieczne (bez uwzględnienia odpadów komunalnych). Firmy zajmujące się zbieraniem, transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem odpadów obowiązane są do posiadania zezwolenia na prowadzenie takiej działalności wydawane przez Starostwo Powiatowe (poza sytuacjami wyjątkowymi, gdy wydanie decyzji leży w gestii Urzędu Wojewódzkiego). Podmioty wytwarzające odpady

i prowadzące pozostałą gospodarkę odpadami (np. zbieranie czy odzysk) są obowiązane do prowadzenia jakościowej i ilościowej ewidencji odpadów i przekazywania corocznych sprawozdań o ilości odpadów, którymi gospodarują Marszałkowi Województwa. Ankieta o informacje o gospodarowaniu odpadami zbiera również Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska.

4.1.2. Rodzaje powstających odpadów z sektora gospodarczego.

Wśród odpadów nazywanych zwyczajowo "przemysłowymi" podobnie jak przy odpadach komunalnych występują odpady:

- inne niż niebezpieczne,
- niebezpieczne,
- obojętne.

W toku działalności ogólnie wykazanych wyżej podmiotów gospodarczych powstają odpady "przemysłowe" inne niż niebezpieczne ale i odpady niebezpieczne, rzadziej są to odpady obojętne.

Do odpadów innych niż niebezpieczne wytwarzanych na terenie gminy Krasne można zaliczyć:

- odpady opakowaniowe (omówione przy odpadach komunalnych),
- złomy metali,
- odpady z oczyszczania ścieków (omówione na "pograniczu odpadów komunalnych i przemysłowych).

Do odpadów niebezpiecznych wytwarzanych na terenie gminy Krasne należy zaliczyć przede wszystkim:

- zużyte świetlówki i lampy zawierające rtęć,
- przepracowane oleje smarowe,
- akumulatory i baterie,
- odpady medyczne i weterynaryjne,
- opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych
- odpady z czyszczenia zbiorników paliwowych,
- odpady zawierające azbest.

Dane o rodzajach odpadów przemysłowych powstających na terenie gminy pochodzą z decyzji wydanych przez Starostwo Powiatowe w Przasnyszu oraz ustaleń własnych. Oczywiście poza wymienionymi powstają zapewne inne rodzaje odpadów ale aktualny stan wiedzy dotyczył odpadów wyżej wymienionych.

Odpady obojętne nie są w specjalny sposób oznaczane, a ich istnienie powinno być bliżej specyfikowane w przypadku deponowania tego typu odpadów na składowiskach odpadów obojętnych objętych znacznie łagodniejszymi wymogami niż składowiska pozostałych odpadów (innych niż niebezpieczne i niebezpiecznych).

Z odpadów przemysłowych jakie mogą powstawać na terenie gminy należy wymienić odpady niebezpieczne:

- odpady z grupy 13 katalogu odpadów (oleje odpadowe, odpady z odwadniania olejów w separatorach),
- odpady z grupy 16 (akumulatory i lampy fluorescencyjne),
- odpady z grupy 17 (w szczególności materiały izolacyjne zawierające azbest oraz np. kable energetyczne zawierające substancje niebezpieczne),
- odpady z grupy 18 (odpady medyczne),

oraz odpady inne niż niebezpieczne:

- odpady z grupy 02 (odpady z przetwórstwa żywności),
- odpady z grupy 17 (złomy metali),
- odpady z grupy 15 (odpady opakowaniowe),

4.1.3. Ilości powstających odpadów z sektora gospodarczego.

Informacje dotyczące ilości odpadów przemysłowych powstających na terenie gminy uzyskano z decyzji Starostwa Powiatowego w Przasnyszu oraz Urzędu Marszałkowskiego i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Z danych Starostwa dla 4 podmiotów (tylko tyle), które uzyskały decyzje na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych wynika, że na terenie gminy w ciągu roku mogą powstać następujące ilości odpadów:

- odpady niebezpieczne – 1110 kg oraz ok. 30 szt. świetlówek.

Oczywiście są to ilości przewidywane do wytworzenia w ilościach maksymalnych zazwyczaj mniejszych od faktycznych.

W zestawieniu ilościowym nie uwzględniono potencjalnych ilości odpadów zawierających azbest z racji braku takich danych. Według dostępnych danych z odpadów niebezpiecznych najwięcej może powstać zużytych olejów smarowych.

Z 4 podmiotów posiadających uregulowania formalnoprawne w zakresie gospodarki odpadami 3 pochodzą z branży medyczno-aptekarskiej.

Jak widać ilość podmiotów, które posiadają uregulowany stan formalnoprawny gospodarki odpadami jest jeszcze nieduża. Oczywiście nie poddano analizie podmiotów składających informację do Starosty o wytwarzanych odpadach niebezpiecznych do 100 kg i nie wytwarzających odpadów niebezpiecznych. Znikoma ilość podmiotów składających obowiązkowe sprawozdania Marszałkowi Województwa uniemożliwia dokładną analizę ilościową odpadów oraz sposób gospodarowania nimi.

4.2. Sposób postępowania z odpadami z sektora gospodarczego na terenie gminy (istniejące sposoby zbierania odpadów).

4.2.1. Gromadzenie wytwarzanych odpadów z sektora gospodarczego.

Podmioty gospodarcze wytwarzające odpady mają obowiązek posiadania uzgodnień ze Starostwem Powiatowym, a w szczególnych przypadkach z Wojewodą sposobów i miejsc magazynowania odpadów. Sposób i miejsca magazynowania odpadów uzależnione są od rodzaju odpadów. Odpady niebezpieczne muszą być magazynowane z zachowaniem większych rygorów niż odpady inne niż niebezpieczne. Spełnianie wymogów przez podmioty gospodarcze sprawdzane jest przez służby wojewódzkiego inspektoratu ochrony środowiska (delegatura w Ostrołęce) w miarę posiadanych możliwości kadrowych i w miarę potrzeb.

Wytwarzane odpady produkcyjne są wywożone poza teren gminy (w szczególności odpady niebezpieczne).

Pozostałe odpady odbierane są przez odbiorców odpadów do odzysku lub unieszkodliwiania. Podmioty gospodarcze nie mają raczej problemów ze znalezieniem odbiorców swoich odpadów.

4.2.2. Zbiórka i transport odpadów z sektora gospodarczego.

Na terenie Krasne jak wynika z dostępnych decyzji, odpady transportowane są własnym sprzętem wytwórców odpadów (odpady inne niż niebezpieczne) lub sprzętem odbiorcy odpadów, zaś odpady niebezpieczne transportowane są najczęściej transportem odbiorców odpadów. Na terenie gminy występuje jeden podmiot zajmujący się zbieraniem odpadów – złomów metali.

Kilka firm zewnętrznych uzyskało zezwolenia ze Starostwa Powiatowego w Przasnyszu na wytworzenie odpadów azbestowych. Dotyczy to firm posiadających siedzibę poza gminą, zamierzających świadczyć usługi w zakresie zdejmowania wyrobów zawierających azbest (wytworzenia odpadów). Brak jest danych na temat czy firmy zewnętrzne posiadające zezwolenia faktycznie wykonały usługę i wytworzyły przedmiotowe odpady. Wskazane byłoby zobowiązanie tych firm do składania Staroście lub władzom miasta sprawozdań okresowych o ilościach wytworzonych odpadów. Dane o tych firmach znajdują się w Starostwie Powiatowym w Przasnyszu.

Ponadto kilka podmiotów zewnętrznych uzyskało zezwolenie na wykonywanie usług w zakresie czyszczenia zbiorników stacji paliw lub kompleksowej obsługi odbioru odpadów z tychże stacji.

Zbiórkę odpadów złomów metali na terenie m. Krasne prowadzi firma PHU „Bentex”.

4.2.3. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów z sektora gospodarczego.

Odzysk odpadów

Odzysk i unieszkodliwianie odpadów na terenie gminy w specjalistycznych instalacjach nie odbywa się.

4.2.4. Postępowanie z wytypowanymi odpadami z sektora gospodarczego w gminie

- odpady ulegające biodegradacji

Te odpady, z racji podobnych właściwości do komunalnych odpadów ulegających biodegradacji nie są w praktyce oddzielnie traktowane. Stąd sprawę odpadów biodegradowalnych szerzej potraktowano w części dotyczącej odpadów komunalnych.

- odpady opakowaniowe

Na terenie gminy występuje niewiele podmiotów wytwarzających tego typu odpady. Sposób postępowania z odpadami opakowaniowymi z sektora produkcyjnego jest podobny do odpadów opakowaniowych komunalnych.

- odpady budowlane

Odpady takie są zagospodarowywane “zwyczajowo” poprzez wykorzystanie do utwardzenia terenu zakładu w którym zostały wytworzone, do utwardzania dróg gminnych gruntowych lub zasypywania zagłębień na terenie gminy.

- odpadowe opony

Podmioty gospodarcze same muszą radzić sobie z tym problemem, zbierać odpady i okresowo przekazywać odbiorcom tego odpadu.

4.2.5. Postępowanie z wytypowanymi odpadami niebezpiecznymi z sektora gospodarczego na terenie gminy.

- zużyte świetlówki i lampy zawierające rtęć

Z uzyskanych danych wynika, że takie odpady mogą powstawać w niedużych ilościach. Podmiot gospodarczy wytwarzający takie odpady gromadzi je w pojemnikach. Okresowo odpady odbierane są przez firmy zewnętrzne. Występują zapewne sytuacje niewłaściwego zagospodarowania odpadów i wyrzucanie świetlówek do pojemników z odpadami komunalnymi.

- przepracowane oleje smarowe

Brak jest pełnych danych na temat postępowania z tymi odpadami na terenie gminy. Z zapisów w decyzji (podmiotu który posiada taki dokument) wynika, że odpady przekazywane są firmom zewnętrznym zajmującym się zbiórką lub transportem tego rodzaju odpadów.

- akumulatory i baterie, akumulatory

Zużyte urządzenia są najczęściej przekazywane w punktach sprzedaży nowych urządzeń w ramach tzw. opłaty depozytowej, w wyjątkowych sytuacjach odpad jest sprzedawany w uprawnionych punktach skupu złomu. Baterie do urządzeń elektronicznych jako odpad powstają w podmiotach gospodarczych w bardzo ograniczonej ilości.

- odpady medyczne i weterynaryjne

Powstające odpady medyczne w placówkach służby zdrowia gminy są odbierane przez Zespoły Opieki Zdrowotnej z Przasnysza (z ośrodka zdrowia w Krasnem) i z Ciechanowa (z ośrodka w Zielonej).

- pojazdy wycofane z eksploatacji

Pojazdy podlegają procesowi wyrejestrowania po uprzednim przekazaniu pojazdu do uprawnionej przez Wojewodę zbiornicy. Podmioty, który prowadzą złomowiska pojazdów występują na terenie miasta Przasnysz, ale czy wydają zaświadczenia o wyrejestrowaniu tego nie wiadomo:

- Zakład Handlowo-Usługowy „Al - Cu ZWROT” Andrzej Nałęcz Przasnysz, ul. Szosa Ciechanowska 13 (zbieranie i transport) – m. in. zużyte i nie nadające się do użytkowania pojazdy,
- Zakład AUTO-ZŁOM Bożena Galewska Przasnysz, ul. Polna 17, zbieranie zużytych i nie nadających się do użytkowania pojazdów.

- odpady zawierające azbest

Są to w szczególności płyty azbestowo-cementowe, które mogą występować na obiektach prywatnych jak i na takich w których prowadzona jest działalność gospodarcza. W momencie usuwania płyt stają się one odpadem niebezpiecznym wymagającym szczególnego traktowania. Według szacunkowych ustaleń, zgodnie z powiatowym planem gospodarki odpadami ilość płyt azbestowo-cementowych na 31 wyspecyfikowanych obiektach położonych na terenie gminy wynosi ok. 7750 m². W przyszłości będzie to przyczyną powstania odpadów w ilości ok. 116 Mg. Istnieje obowiązek usunięcia produktów zawierających azbest do 2032 r. Obecnie produkty azbestowe jako odpady mogą być usuwane przez firmy posiadające zezwolenia na taką działalność. Odpady zabierane są do unieszkodliwienia poprzez składowanie na występujące na terenie kraju składowiska takich odpadów. Wykaz podmiotów posiadających zezwolenia na odbiór odpadów znajduje się w Starostwie Powiatowym w Przasnyszu.

5. Przywóz odpadów na teren gminy i wywóz odpadów z terenu gminy.

Nominalnie na teren gminy nie są przywożone odpady komunalne i inne niż komunalne. Odpady komunalne i inne niż komunalne wywożone są poza teren gminy do odzysku lub unieszkodliwiania. Szczególnym przypadkiem jest wywóz odpadów z terenu gminy Krasne na składowisko zlokalizowane na terenie gminy Przasnysz.

6. Lokalizacja składowisk odpadów i ich aktualny stan.

Na terenie gminy nie ma czynnych i niezrekultywowanych składowisk odpadów. Nie występują także mogilniki środków ochrony roślin ani nielegalne składowiska odpadów komunalnych

7. Działania Gminy w zakresie poprawy sytuacji w gospodarce odpadami.

W celu poprawy sytuacji w gospodarce odpadami gmina Krasne zakupiła i ustawiła 2 pojemniki do selektywnej zbiórki odpadów szkła opakowaniowego. Władze gminy poszukują rozwiązań dla gospodarki odpadami na najbliższe lata. Prowadzone są intensywne rozmowy w tej sprawie.

III. PROGNOZA ZMIAN.

1. Prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych.

Podstawową grupę wytwarzanych odpadów komunalnych na terenie gminy stanowią odpady z gospodarstw domowych. Dlatego określenie parametrów dla tego strumienia odpadów będzie stanowiło bazę wyjściową do dalszych analiz. Z racji stabilizacji (niewielki ujemny wskaźnik demograficzny nie powinien mieć wpływu na gospodarkę odpadami) w zakresie ilości mieszkańców zamieszkujących teren miasta, wszelkie analizy ilościowe odpadów komunalnych wytwarzanych przez stałych mieszkańców w najbliższych kilku latach ukierunkowane są na w miarę stałą ilość powstających odpadów w kolejnych latach. Potwierdza to plan gospodarki odpadami województwa jak i powiatu. Skala zmian ilości odpadów w następnych latach jest niewielka. A jeszcze kilka lat temu zakładano wzrost liczby mieszkańców i ilości wytwarzanych odpadów na wysokim poziomie.

Trudno jest wiarygodnie obecnie przewidzieć jaka będzie tendencja w zakresie powstawania odpadów komunalnych z innych źródeł jak na przykład w podmiotach prowadzących działalność gospodarczą wytwórczą i usługową.

Tendencje w zakresie wytwarzania odpadów niekomunalnych (przemysłowych) w dobie rozchwianej gospodarki raczej nie wykazującej potencjalnego wzrostu na terenie gminy powodują, że ilość powstających odpadów przemysłowych w najbliższej przyszłości będzie zbliżona do tej jaka powstaje obecnie.

Stąd wniosek ogólny i poczynione założenie, że w najbliższych 8 latach ilość odpadów powstających na terenie gminy będzie zbliżona do ilości powstającej obecnie i nie wynika to z uproszczenia analizy, a z ogólnej tendencji w tym zakresie. Jeżeli będą powstawały nieco większe ilości odpadów to wprowadzając system gospodarowania nimi zawsze można go dostosować do bieżących potrzeb.

Zgodnie z prognozami w najbliższych 4 latach wzrastać będą głównie ilości odpadów budowlanych i wielkogabarytowych, opakowaniowych z papieru i tektury oraz z tworzyw sztucznych, a także ze szkła. Na stałym poziomie będzie a nawet przewiduje się zmniejszenie ilości odpadów organicznych zwierzęcych i drobnej frakcji popiołowej.

Ogólnie prognozuje się zwiększenie ilości odpadów zebranych selektywnie i zmniejszenie ilości odpadów składowanych na składowisku.

2. Działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami.

2.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów.

Jest to zadanie wydaje się wykraczające poza zakres możliwości ingerencji gminy. Znaczny udział w odpadach mają wszelkiego rodzaju opakowania towarów, które nie zaspokajają potrzeb mieszkańców, służą jedynie ochronie towaru. Niektóre opakowania zamiast być wielokrotnego użytku, zwrotne występują w formie jednorazowej, co powoduje niepotrzebne powstawanie odpadów. Wprowadzenie odpowiednich mechanizmów wpływających na ograniczenie ilości odpadów powinno stać się celem gospodarki odpadami na szczeblu władz centralnych. Jednakże każdy wytwórca odpadów zarówno indywidualny jak i prowadzący działalność gospodarczą może podejmować działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu jak i ograniczaniu ilości powstających odpadów o czym będzie jeszcze poniżej. Wejście Polski do Unii Europejskiej spowoduje przyjęcie obowiązku stosowania technologii bezodpadowych i małodpadowych.

2.2. Działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko.

Ograniczanie ilości powstających odpadów jest kolejnym po zapobieganiu działaniem pożądanym w gospodarce odpadami. Ograniczenie wytwarzania odpadów jest zadaniem długofalowym i wymagającym rozległych działań. I tu kolejne zadanie w szczególności na szczeblu centralnym. Poprzez wprowadzanie mechanizmów stymulujących prowadzenie produkcji mało odpadowej, a jeszcze lepiej bezodpadowej można zmierzać do ograniczania ilości powstających odpadów. Takimi mechanizmami może być wspieranie finansowe z Funduszy Ochrony Środowiska technologii o małej ilości powstających odpadów. To czy rozpakowując produkt w domu wytworzymy mniej lub więcej odpadów zależy od wytwórcy towaru, a nie od kupującego. Poprzez stosowanie opłat opakowaniowych należałoby doprowadzić do ograniczenia powstawania odpadów przy przystępowaniu do użytkowania produktu. Stosowanie opakowań zwrotnych jest dobrą metodą zmierzającą do ograniczania ilości powstających odpadów, ale nie na szczeblu gminnym mogą być wprowadzane takie mechanizmy.

Z drugiej strony zmniejszanie ilości powstających odpadów można uzyskać poprzez zwiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa, ale gdy nie będzie to poparte działaniami ogólnokrajowymi to efekt może być mierny.

Podobnie ma się rzecz z negatywnym oddziaływaniem odpadów na środowisko. W pierwszej kolejności systemem centralnie ustalanych norm i przepisów należy dążyć do tego celu. Kolejno na każdym etapie gospodarowania należy ograniczać negatywne oddziaływanie odpadów.

2.3. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbiórki, transportu oraz odzysku i unieszkodliwiania, w szczególności odpadów komunalnych.

Za prawidłowe postępowanie z odpadami w pierwszej kolejności odpowiada każdorazowo posiadacz odpadu. Działania zmierzające do wspomagania prawidłowego postępowania z odpadami ze strony gminy mogą polegać na analizie stanu bieżącego oraz w zależności od sytuacji zapewnienie możliwości zgodnego z przepisami prawa pozbywania się odpadów komunalnych. W przypadku realizacji systemu gospodarki odpadami komunalnymi

w obecnych realiach (bez posiadania własnego składowiska) podstawowym wymogiem staje się znalezienie odbiorcy odpadów poza terenem gminy zapewniającego dobrą i tanią realizację odbioru odpadów z terenu gminy. W tym celu należy przeprowadzić postępowanie zapewniające odbiór odpadów. Zasadne jest współpracowanie w tym zakresie z innymi gminami powiatu przasnyskiego. Gdyby taka współpraca nie była możliwa do zrealizowania pozostaje współpraca z gminami lub związkami gmin spoza powiatu.

System zbiórki odpadów komunalnych na terenie gminy może być realizowany w najbliższym czasie przez firmy spoza gminy. Wymagane jest rozwinięcie, a praktycznie uruchomienie zorganizowanego systemu odbioru odpadów komunalnych.

W zakresie odzysku (np. przetwarzania na półwyrób lub gotowy wyrób) odpadów komunalnych gmina może wspierać inicjatywy zgodnego z prawem odzysku odpadów przez podmioty chcące uruchomić taką działalność na terenie gminy.

Podobnie ma się rzecz w przypadku unieszkodliwiania odpadów, z tym że ten proces postępowania z odpadami poza składowaniem wydaje się być możliwy ale trudny do przeprowadzenia. Jednakże nie można takich ewentualności wykluczyć jeżeli będą ekonomicznie i ekologicznie uzasadnione.

Działalność władz gminnych w zakresie ochrony środowiska przed odpadami polegać powinna również na uwzględnieniu tego rodzaju zadań w programach gospodarczych oraz na zapewnieniu ich realizacji poprzez sprawowanie nadzoru nad jednostkami organizacyjnymi znajdującymi się na danym terenie oraz ewentualną współpracę z innymi samorządami. Nadzór ten obejmuje sprawy gromadzenia i unieszkodliwiania odpadów, budowy wysypisk, zasad działalności komunalnych i prywatnych przedsiębiorstw oczyszczania, ustalania częstotliwości i sposobu wywozu odpadów oraz stawek za przyjmowanie odpadów do składowania.

2.4. Działania zmierzające do redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.

W planach wyższego rzędu został wprowadzony obowiązek osiągnięcia odpowiednich ograniczeń w składowaniu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji o czym będzie mowa poniżej.

Odpady ulegające biodegradacji czyli organiczne nie są w oddzielny sposób zbierane na terenie gminy (poza odpadami zagospodarowywanymi przez mieszkańców w przydomowych kompostownikach). Wynika to z faktu, że dotychczas nie było obowiązku osobnego gospodarowania tymi odpadami. Ażeby móc prowadzić taki proces w sposób zorganizowany trzeba się dobrze przygotować i wykonać niezbędne inwestycje. Odpady trzeba przede wszystkim zebrać z terenu gminy a następnie przeprowadzić proces ich zagospodarowania z ewentualnym uwzględnieniem procesu kompostowania. Kompostowanie może się odbyć w przygotowanych do tego celu urządzeniach lub placach. Technologie kompostowania odpadów w kraju nie są zbyt rozwinięte i sprawdzone. Wytworzony kompost musi odpowiadać pewnym normom i potrzebny jest zbyt na ten wyrób. Trzeba wieloletnich doświadczeń ażeby poradzić sobie z tym zadaniem. Część odpadów organicznych może być zagospodarowywana w sposób inny niż kompostowanie.

Temat ograniczeń w deponowaniu na składowiskach ww. odpadów został zbyt mocno zrzucony na barki gmin. W planach wyższych rzędów mówi się, że gmina ma osiągnąć taki to a taki poziom redukcji odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska. Jednakże zbyt wiele jest niejasności w tym temacie aby autorytatywnie rozwiązać powyższą kwestię.

Docelowo określono, że do roku 2010 ilość komunalnych odpadów biodegradowalnych, jakie nie mogą trafiać na składowiska może wynosić 75 % odpadów organicznych wytworzonych w 1995 r. Według wykonujących niniejsze opracowanie ilość odpadów biodegradowalnych wytworzonych za rok 1995 może być w skali kraju i województwa zawyżona, ponieważ w roku 1995 nikt nie prowadził bilansu takich odpadów.

Ilość hipotetyczna powstających w 2003 r. na terenie gminy odpadów biodegradowalnych wynosi ok. 231,0 Mg (odpady tzw. kuchenne, zielone i makulatura).

W związku z wprowadzeniem obowiązku ograniczenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska w 2010 r. (o 25 %) w stosunku do całkowitej masy odpadów ulegających biodegradacji wytworzonych w 1995 r. należałoby ustalić ile takich odpadów mogło powstać w ww. roku (1995). Następnie według tego stanu liczyć ile odpadów powinno podlegać ograniczeniom. W planach podaje się ilości odpadów jakie powstaną w przyszłości i w stosunku do tych wielkości oblicza się ilości odpadów jakie należy zagospodarować w sposób inny niż składowanie. Oczywiście w roku 1995 nikt nie liczył ile powstawało odpadów ulegających biodegradacji.

Według analizy wykonujących niniejsze opracowanie ilość odpadów biodegradowalnych wytwarzanych w 1995 r. może wynosić ok. 82 % takich odpadów wytworzonych w 2003 r. (na podstawie analizy wojewódzkiego planu gospodarki odpadami). Wobec powyższego 25 % odpadów organicznych jakie należy do 2010 r. zagospodarowywać na terenie miasta inaczej niż poprzez składowanie z ilości 190,0 Mg ($231 \text{ Mg} \times 82 \%$) daje wielkość ok. **47,5 Mg**. Taką ilość odpadów ulegających biodegradacji należy w dowolny sposób wyeliminować ze składowania do 2010 r. Można to osiągnąć np. poprzez selektywne zebranie takiej ilości papieru i tektury (opakowaniowej i nieopakowaniowej) lub selektywną zbiórkę odpadów roślinnych i dalsze ich zagospodarowanie. Według przedmiotowej analizy ilości odpadów biodegradowalnych jakie nie mogą trafiać do składowania w kolejnych latach progowych mogą wynieść odpowiednio ok. 95 Mg (2013 r.) i 123,5 Mg (2020 r.). Dla osiągnięcia ww. poziomów w tych latach nie wystarczy selektywna zbiórka makulatury. Niezbędne będzie zagospodarowanie odpadów biodegradowalnych (poza papierem i makulaturą) w sposób inny niż składowanie.

W celu spełnienia ww. obowiązku w pierwszej kolejności należy przeprowadzić rozeznanie ile odpadów biodegradowalnych jest zagospodarowanych przez osoby indywidualne w prywatnych kompostownikach? Równolegle wskazane jest rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów opakowaniowych zaliczanych jako biodegradowalnych. Selektywna zbiórka i przekazanie do odzysku papieru i tektury powoduje realizację ograniczenia ilości odpadów organicznych składowanych na składowisku.

W celu osiągnięcia stawianych wymogów procentowych zasadne będzie nie kierowanie na składowiska osadów ściekowych wykorzystywanych rolniczo (po doprecyzowaniu czy są to odpady komunalne czy przemysłowe).

Tak więc ujęcie w ramy ewidencyjne odpadów (zaliczanych do biodegradowalnych) ze stołówek, odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach, selektywnie zbieranych odpadów makulatury i papieru czy np. opakowań z drewna ułatwi spełnienie wymogu ograniczenia ilości komunalnych odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska.

Powyższe wyliczenia dotyczą odpadów powstających na terenie gminy Krasne.

Ograniczanie ilości odpadów komunalnych biodegradowalnych kierowanych na składowiska jest jedynym limitem przedstawionym w myśl rozporządzenia w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami.

IV. ZAŁOŻONE CELE I PRZYJĘTY SYSTEM GOSPODARKI ODPADAMI.

1. Założone cele.

Główny cel gospodarki odpadami powinien brzmieć – “Minimalizacja zagrożeń powodowanych przez odpady”

Cele gminne podporządkowane celowi głównemu powinny przedstawiać się następująco:

- zapobieżenie powstaniu odpadów,
- ograniczenie ilości wytwarzanych odpadów,
- ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko,
- powtórne wykorzystanie odpadów,
- dobry system gospodarowania odpadami,
- ograniczenie ilości komunalnych odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska,
- brak nielegalnych miejsc wyrzucania odpadów (wysypisk),
- wysoka świadomość społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami.

Według klasycznej zasady najlepiej jest zapobiegać powstawaniu odpadów. Jeżeli już odpady muszą powstawać to należy ograniczać ich ilość. Gdy już odpady powstaną i nie da się ograniczyć ich ilości to trzeba eliminować ich ewentualny negatywny wpływ na środowisko i starać się o powtórne wykorzystanie odpadów.

Dla powstałych odpadów wskazane jest stworzenie dobrego systemu gospodarowania nimi (gromadzenia, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania), właśnie w takiej kolejności.

Ponadto sposób gospodarowania odpadami wynika z lokalnych uwarunkowań (w przypadku gminy Krasne jest to brak czynnego składowiska odpadów innych niż niebezpieczne mogącego spełniać wymogi stawiane tego typu obiektom). Wymogi zawarte w przepisach w związku z akcesją do Unii Europejskiej muszą znaleźć swoje odzwierciedlenie w stawianych celach gospodarowania odpadami (redukcja odpadów biodegradowalnych kierowanych na składowiska). Podwyższanie świadomości ekologicznej społeczeństwa jest kapitałem na przyszłość i koniecznym elementem skuteczności systemu gospodarowania odpadami.

W powiatowym planie gospodarki odpadami powiatu przasnyskiego przedstawiono zakładane cele na lata 2004-2007 dla określonego ogólnie systemu gospodarowania odpadami. Podstawowe działania w ramach osiągania zakładanych celów dotyczą: wprowadzania selektywnej zbiórki odpadów, w tym niebezpiecznych, opracowania koncepcji zagospodarowania odpadów komunalnych zmieszanych z uwzględnieniem ich unieszkodliwiania poprzez składowanie na obiekcie zlokalizowanym na terenie powiatu (Oględa). Jeżeli takie rozwiązanie unieszkodliwiania odpadów nie będzie do przyjęcia, możliwe jest połączenie się w realizacji gospodarki odpadami z gminami z innych powiatów.

2. Projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności komunalnym i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów.

W działaniach w zakresie gospodarowania odpadami należy przestrzegać zasady, że zmian należy dokonywać **metodami ewolucyjnymi**. Wprowadzanie nowych, ale często bardzo drogich rozwiązań, skutkuje tym, że wytwórcy odpadów i często samorządy są nadmiernie obciążane finansowo w stopniu nie do przebrnięcia. Skutkować to może niewydolnością finansową lub odstępowaniem od wprowadzonego systemu. Wprowadzanie nowoczesnych rozwiązań dużo droższych od już stosowanych sprawia, że wytwarzający odpady wyrzucają je do rowów i zagłębień terenowych.

Jak już wcześniej przedstawiono systemy gospodarowania odpadami komunalnymi są tworzone w ten sposób, że zawsze składowisko jest bazowym ich elementem. W przypadku prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów w szerokim zakresie czy też prowadząc spalarnię odpadów będą powstawały pozostałości, które muszą być gdzieś zdeponowane. Oczywiście technologie produkcji wyrobów z pozostałości po spalaniu odpadów już są przedstawiane, ale koszty takiego postępowania są bardzo wysokie a efekt nieznany.

Jednakże do uruchomienia systemu gospodarki odpadami w systemie międzygminnym może upłynąć trochę czasu, ile dokładnie nie wiadomo. Wobec powyższego zasadnicze kwestie gospodarowania odpadami wymagają bieżących działań ze strony władz gminy. Pozostałe mogą być ustalone na etapie działania ewentualnego związku międzygminnego.

2.1. Założenia systemu gospodarki odpadami wynikające z powiatowego planu.

Plan powiatowy nie narzuca konkretnych rozwiązań, które mają być realizowane na szczeblu gminnym. Pozostawia pewną swobodę wyboru dla samorządów szczebla podstawowego. Jednakże wskazuje, że rejon gospodarki odpadami ze składowiskiem, sortownią i kompostownią może funkcjonować w Przasnyszu. Ponadto przedstawia zadania jakie samorządy gminne powinny wziąć pod uwagę przy konstruowaniu własnych planów gospodarki odpadami.

2.2. Sposób zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy.

Jak już wcześniej wspomniano, zazwyczaj system w miarę nowoczesnej gospodarki odpadami musi dysponować składowiskiem odpadów spełniającym współczesne wymogi. Składowisko jest niezbędne w przypadku zarówno deponowania odpadów jeszcze nie wyselekcjonowanych (zmieszanych), jak i pozostałości z selekcji i sortowania odpadów. Składowisko jest potrzebne nawet przy spalaniu odpadów komunalnych.

Gmina Krasne nie dysponuje składowiskiem odpadów i wobec powyższego system gospodarki odpadami powinien być oparty na składowisku położonym poza terenem gminy. Gmina nie posiada własnego zakładu komunalnego mogącego świadczyć usługi w zakresie wywozu odpadów komunalnych. Nie ma też podmiotów prowadzących taką działalność. Stąd też, odpady powinny być wywożone przez firmy zewnętrzne, które będą przekazywały odpady do unieszkodliwiania (w tym poprzez składowanie) w instalacjach zlokalizowanych poza terenem gminy. Wskazana jest współpraca w tym zakresie z innymi gminami powiatu przasnyskiego.

2.2.1. Sposób zbierania i gromadzenia (magazynowania) odpadów komunalnych niesiegregowanych.

Zbieranie i magazynowanie odpadów w miejscu powstawania stanowi pierwszy etap systemu ich usuwania i dalszego gospodarowania. Usuwanie odpadów z mieszkań i innych miejsc wytwarzania oraz sposób ich przechowywania na terenie nieruchomości mają znaczący wpływ na czystość i stan sanitarny w otoczeniu, a tym samym na poziom życia mieszkańców. Z uwagi na uciążliwość tej operacji powinna ona stanowić etap krótkotrwały i przejściowy.

Dla warunków Polski za optymalną częstotliwość wywozu proponuje się:

- dla centrów usługowo-handlowych – codziennie
- dla budownictwa zwartego i osiedlowego – 2 razy w tygodniu
- dla budownictwa jednorodzinnego – 1 raz w tygodniu
- dla budownictwa zagrodowego – 1 raz w miesiącu.

Sposób zbierania odpadów związany jest ściśle ze sposobem ich wywozu (transportu) do miejsc zagospodarowania (unieszkodliwiania). W ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w art. 6 ust. 1 przedstawiono, że właściciele nieruchomości przy wykonywaniu obowiązku pozbywania się odpadów komunalnych obowiązani są do udokumentowania korzystania z usług wykonywanych przez zakład będący gminną jednostką organizacyjną lub przedsiębiorcę posiadającego zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Do zadań organów samorządowych należy egzekwowanie dokumentowania przez wytwórców odpadów komunalnych poprawności pozbywania się odpadów. W przypadku terenów gminnych i ogólnie dostępnych miejsc rekreacji niezbędne jest dostosowanie ilości pojemników do zbierania odpadów i częstotliwości odbioru do potrzeb.

W przepisach ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach jest zapis o możliwości podjęcia przez radę gminy w drodze uchwały po uzyskaniu w drodze referendum akceptacji mieszkańców, decyzji o przejęciu od właścicieli nieruchomości wszystkich lub wskazanych obowiązków w zakresie odbioru odpadów. Przejmując obowiązki rada gminy ustaliłaby opłatę ponoszoną przez właścicieli nieruchomości za wykonywanie za nich czynności w zakresie odbioru odpadów. To rozwiązanie według autora niniejszego planu jest rzadko stosowane w Polsce i dotyczy raczej społeczności o wysokiej stopie dochodów. Taki system odbioru odpadów dla gminy Krasne jest możliwy ale nie proponowany w niniejszym opracowaniu.

Aktualnie teren gminy jest w znikomym stopniu objęty zorganizowaną zbiórką odpadów.

Miejsca ustawienia pojemników do zbierania odpadów powinny być w miarę urządzone, o ile to możliwe pojemniki powinny stać na utwardzonych powierzchniach.

Sposób gromadzenia tzw. balastu czyli odpadów z których nie da się wyselekcjonować surowców do dalszego odzysku zależeć będzie od rodzaju pojemników używanych przez firmę, która będzie realizowała odbiór odpadów z terenu gminy. Możliwe będzie zastosowanie pojemników małych o poj. 110 l - 240 l, pojemników o poj. 1100 l lub kontenerów np. KP-7. Częstotliwość wywozu odpadów poza ogólnymi wymaganiami powinna być dostosowana do potrzeb właściciela posesji.

Równolegle z prowadzeniem na terenie gminy gospodarki odpadami zasadne jest przeanalizowanie uczestnictwa w celowym związku gmin na zasadach udziałowca dla wspólnego rozwiązania kwestii zagospodarowania odpadów (w szczególności komunalnych) w ramach gmin powiatu przasnyskiego i innych mogących potencjalnie przyłączyć się do takiego przedsięwzięcia.

2.2.2. Sposób zbierania i gromadzenia (magazynowania) odpadów komunalnych selektywnie zbieranych (w szczególności opakowaniowych).

W przypadku gminy Krasne zasadne jest rozszerzenia, a w zasadzie uruchomienie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w kilku miejscach na terenie gminy. Miejscami wskazanymi do prowadzenia selektywnej zbiórki w pierwszym okresie są duże skupiska ludności takie jak: zabudowa wielorodzinna (Krasne, Bartoły, Milewo-Szweyki i Zielona) i większe miejscowości (Zalesie, Wężewo i Pęczki-Kozłowo). Prowadzenie takiej formy gospodarowania odpadami poza selekcją odpadów użytkowych musi uwzględniać wyselekcjonowanie ze strumienia odpadów komunalnych trafiających na składowisko odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, których składowanie nie jest lub nie będzie dozwolone lub deponowanie których stwarza problemy eksploatacyjne. Stąd zasadne jest wprowadzenie zbiórki odpadów innych np. zużytych baterii (w szkołach, przedszkolach i placówkach handlowych posiadających w ofercie nowe baterie).

Prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów stwarza problemy natury finansowej, organizacyjnej i społecznej, do których można zaliczyć:

- posiadanie środków finansowych na organizowanie systemu,
- zorganizowanie warunków techniczno-organizacyjnych obsługi systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- zapewnienie zbytu zebranych surowców i odpadów,
- uzyskanie aprobaty społecznej i pozytywnego nastawienia mieszkańców.

Rozwiązanie ww. problemów zależy od:

- pozyskania środków finansowych,
- zaangażowania organizacyjnego osób związanych z organizacją systemu,
- aktualnej możliwości odbioru surowców wtórnych i odpadów pochodzących z selektywnej zbiórki,
- przeprowadzenia akcji edukacyjno-propagandowej zachęcającej do udziału w systemie.

Wprowadzanie i prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów jest działaniem trudnym i niestety nie przynosi oczekiwanych dochodów. Jednakże tereny objęte selektywną zbiórką odpadów są postrzegane jako posiadające atrakcyjny wizerunek. Prawdopodobnie w niedługim czasie selektywna zbiórka odpadów stanie się standardem. Faktem jest, że z racji prowadzenia selektywnej zbiórki mniej odpadów trafia na składowisko.

Do selektywnej zbiórki docelowo powinny być przewidziane następujące odpady:

* odpady opakowaniowe:

- tworzywa sztuczne : PE (folia, opakowania art. chemii gospodarstwa domowego), PET (opakowania po napojach), inne tworzywa sztuczne (pianka poliuretanowa, styropian),
- szkło,
- makulatura,
 - pozostałe opakowania według zapotrzebowania, tj. ich występowania wśród odpadów komunalnych (aluminiowe, drewniane, wielomateriałowe (opakowania po sokach), metalowe).

* odpady niebezpieczne:

- zużyte baterie,
- zużyte akumulatory,
- zużyte oleje smarowe,
- zużyte urządzenia zawierające substancje niebezpieczne (światłówki i urządzenia elektroniczne np. monitory),
- odpady zawierające azbest,
- urządzenia elektroniczne zawierające np. freony,

- pojazdy wycofane z eksploatacji,
- inne według potrzeb (np. odpady farb i lakierów),

* inne

- obojętne,
- zużyte opony,
- odpady wielkogabarytowe,
- odpady organiczne (ulegające biodegradacji),
- budowlane,
- inne specyficzne odpady

* odpady z oczyszczalni ścieków – osady ściekowe.

Jak już wcześniej wspomniano powodzenie wprowadzenia systemu selektywnej zbiórki odpadów jest uzależnione w znacznym stopniu od posiadanych środków finansowych i w tym względzie szczególnie na wstępie należy połączyć możliwe źródła finansowania przedsięwzięcia. W dalszej części prowadzenie systemu selektywnej zbiórki nie będzie możliwe bez stałego wsparcia finansowego. Takie działanie nie przynosi dochodów, a zwiększanie zakresu selektywnej zbiórki (terytorialnego lub rzeczowego) powoduje wzrost nakładów.

Proponowany system zbiórki (w szczególności selektywnej) odpadów.

- tworzywa sztuczne

Tworzywa sztuczne nie podlegają jeszcze selektywnej zbiórce na terenie gminy. Stanowią objętościowo znaczną ilość odpadów komunalnych. Zbieranie takich odpadów dotyczy w szczególności opakowań PET. Trzeba zwrócić uwagę, że w przypadku odpadów tworzyw sztucznych mamy do czynienia zarówno z odpadami opakowaniowymi jak i nieopakowaniowymi, a ponadto tworzywa sztuczne dzielą się na wiele rodzajów (m. in. PET- politereftalan etylenu, PE – polietylen, PP- polipropylen itd.). Ponadto występują tworzywa sztuczne takie jak styropian, które również powinny podlegać selektywnej zbiórce w kolejnych etapach prowadzenia takiego sposobu gospodarowania odpadami. W celu uruchomienia systemu zbiórki odpadów z tworzyw sztucznych opakowaniowych przewiduje się zakupienie pojemników do ich zbiórki i ustawienie w miejscach największych skupisk ludności i centralnych miejscach miejscowości gminy. Odbiór odpadów z pojemników będzie realizowała wybrana firma zewnętrzna (spoza terenu gminy). W perspektywie w latach 2008-2011 planuje się rozszerzenie zbiórki odpadów za pomocą systemu workowego.

- makulatura

Zbieranie tego odpadu jest zasadne w szczególności w przypadku osiedli i domostw z zewnętrznymi źródłami ciepła i w przypadku placówek handlowych. System zbiórki tego odpadu również powinien być oparty na pojemnikach lub na gromadzeniu odpadu w wydzielonych miejscach placówek handlowych. Makulatura podlega nominalnie segregacji jak i każdy inny odpad m. in. na karton, papier opakowaniowy i gazetowy. Makulatura nie jest zbierana na terenie gminy. W celu uruchomienia systemu zbiórki odpadów makulatury opakowaniowej przewiduje się zakupienie pojemników do ich zbiórki i ustawienie w miejscach skupisk ludności zamieszkałej w budynkach z zewnętrznym systemem ogrzewania. Odbiór odpadów z pojemników będzie realizowała wybrana firma zewnętrzna (spoza terenu gminy). W perspektywie w latach 2008-2011 planuje się rozszerzenie zbiórki odpadów po zdobyciu doświadczeń w tym zakresie.

- szkło

Zbieranie tego odpadu jest już prowadzone na terenie gminy na bazie dwóch pojemników co jest śladową formą gospodarowania takim odpadem. System zbierania szkła może być dwutorowy: albo zbiera się szkło różnokolorowe, wymieszane (za taki odpad uzyskuje się niższą cenę lub trzeba posortować szkło na odpowiednie kolory) lub należy zbierać szkło z rozdziałem na szkło białe i kolorowe (trzeba posiadać podwójną ilość pojemników do zbiórki odpadów). Segregacja szkła w sortowni sprawia znaczne problemy nawet w przypadku dużych obiektów (sortowni). Dobre posortowanie szkła wymaga posiadania linii sortowniczej przeznaczonej tylko do tego odpadu. W celu uruchomienia systemu zbiórki odpadów szkła opakowaniowego przewiduje się zakupienie pojemników do ich zbiórki i ustawienie w miejscach największych skupisk ludności i centralnych miejscach miejscowości gminy. Odbiór odpadów z pojemników będzie realizowała wybrana firma zewnętrzna (spoza terenu gminy). W perspektywie w latach 2008-2011 planuje się rozszerzenie zbiórki odpadów za pomocą systemu workowego.

Odpady niebezpieczne

- zużyte akumulatory (te które nie są przekazywane przy zakupie akumulatora nowego). System selektywnej zbiórki powinien polegać na możliwości przekazania zużytego akumulatora przez mieszkańca gminy firmie odbierającej odpady komunalne lub do punktu skupu złomu. Prawdopodobnie popyt na złomy metali powoduje, że ten odpad zbierany jest samorzutnie przez zbieraczy złomu. Ważne jest aby w akcji informacyjnej mieszkańcy gminy byli informowani o istniejącej formie zbiórki akumulatorów. Aktualnie gmina nie dysponuje miejscem do zapewnienia zbiórki tych odpadów (ustawienia pojemnika). Zostanie ustawiony przy stacji paliw w Zielonej pojemnik do zbierania tego typu odpadów. Odpad będzie okresowo przekazywany uprawnionemu podmiotowi. W latach 2008-2011 system zbiórki tego odpadu zostanie dostosowany do potrzeb mieszkańców gminy (po zdobyciu doświadczeń w zbieraniu odpadu).

- zużyte oleje smarowe. System selektywnej zbiórki powinien polegać na możliwości przekazania odpadu przez mieszkańca gminy firmie zbierającej takie odpady na zgłoszenie lub w wyznaczonym miejscu na terenie gminy. Magazynowanie odpadu w pojemniku metalowym lub z tworzywa sztucznego (beczka). Odpad następnie powinien być przekazywany uprawnionej firmie. Aktualnie gmina nie dysponuje własnym miejscem do zapewnienia zbiórki tych odpadów (ustawienia pojemnika). Przy stacji paliw w Zielonej zostanie ustawiony pojemnik do zbierania tego typu odpadów. Odpad będzie okresowo przekazywany uprawnionemu podmiotowi. W latach 2008-2011 system zbiórki tego odpadu zostanie dostosowany do potrzeb mieszkańców gminy (po zdobyciu doświadczeń w zbieraniu odpadu).

- zużyte baterie do urządzeń elektronicznych – system zbierania tego odpadu można oprzeć na zbiórce w szkołach i punktach sprzedaży nowych baterii. Można ustawić pojemniki w ww. miejscach, okresowo zebrać w jedno miejsce na terenie gminy. Odpad może odebrać np. przedstawiciel Organizacji Odzysku S.A. REBA, ul. Podwale 3/9, 00-252 Warszawa, tel. 022 550 61 08, fax 550 61 09, która udostępnia też pojemniki (kartonowe) do zbierania tego odpadu. System zbiórki tych odpadów będzie oparty na ustawieniu w 2005 r. pojemników w szkołach gminy oraz w punktach handlowych (sprzedających baterie, które wyrażą na to zgodę). Odpad będzie okresowo zbierany w jedno miejsce i przekazywany uprawnionemu podmiotowi. W latach 2008-2011 system zbiórki tego odpadu zostanie dostosowany do potrzeb mieszkańców gminy (po zdobyciu doświadczeń w zbieraniu odpadu).

- zużyte urządzenia zawierające substancje niebezpieczne (światłówki i urządzenia elektroniczne np. monitory), odpady mogą być zbierane okresowo na zasadzie wystawek. Dla światłówek wskazane byłoby odbieranie ich w określone dni. Ten odpad nie jest zbierany na terenie gminy od mieszkańców. Zbieranie odpadowych urządzeń można wprowadzić po zapewnieniu całkowitego odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i odpadów użytkowych (szkło, tworzywa sztuczne i papier). W pierwszej kolejności stosowane będą okresowe zbiórki

tego rodzaju odpadów bezpośrednio od mieszkańców przez firmę odbierającą odpady ze zbiórki selektywnej z terenu gminy. W latach 2008-2011 system zbiórki tego odpadu zostanie dostosowany do możliwości gminy (wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń).

- odpady zawierające azbest, są to odpady, które będą się pojawiały w coraz większej ilości z racji wymiany np. pokryć dachowych. Na terenie powiatu występują firmy zewnętrzne posiadające zezwolenia na odbiór tego rodzaju odpadów. Demontaż płyt azbestowych mogą realizować firmy posiadające stosowne zezwolenia. Firmy zewnętrzne, szczególnie wykonujące usługę usuwania wyrobów z azbestu (odpadów) mogą odbierać do unieszkodliwienia. Mieszkańcy gminy będą informowani o sposobie pozbycia się odpadu w sposób zgodny z wymogami przepisów prawa. W latach 2008-2011 system zbiórki tego odpadu zostanie dostosowany do możliwości gminy.

Na podstawie dostępnych danych można powiedzieć, że na terenie gminy występuje co najmniej ok. 116 Mg wyrobów mogących potencjalnie stać się odpadem. Na terenie powiatu ilość ta jest znacznie wyższa. Koszt demontażu płyt azbestowo-cementowych i odbioru do unieszkodliwienia to co najmniej 1000 zł/Mg.

- urządzenia elektroniczne zawierające np. freony z lodówek, aktualnie te urządzenia w sposób samorzutny i niekontrolowany są rozmontowywane przez osoby pozyskujące metale.

Z systemem zbiórki tego typu odpadów nie mogą sobie poradzić duże miasta m. in. dlatego na danym etapie proponuje się pozostawienie tego problemu. Nie ma możliwości wprowadzenia systemu zbiórki tego rodzaju odpadów do czasu wejścia w życie ustawy traktującej o tych odpadach. Gdy będzie sprecyzowana rola samorządu gminnego zostaną podjęte stosowne działania.

- pojazdy wycofane z eksploatacji, prywatne mieszkańców gminy Krasne w związku z obowiązującymi przepisami w zakresie wyrejestrowywania pojazdów muszą być przekazywane do uprawnionej przez Wojewodę zbiornicy. Na terenie gminy nie ma firm odbierających takie odpady, są natomiast na terenie Przasnysza i gminy Czernice Borowe. Mieszkańcy będą informowani o możliwości pozbycia się odpadu poprzez przekazanie do uprawnionej zbiornicy.

- inne według potrzeb (np. odpady farb i lakierów), „nowe” odpady do selektywnej zbiórki mogą się pojawiać i na bieżąco będzie trzeba rozwiązywać te kwestie. Zebranie odpadu może odbywać się w ramach obwoźnej zbiórki i przyjęcia do sortowni, magazynowania i przekazania uprawnionemu odbiorcy. Skala problemu z tego typu odpadami nie jest aktualnie zauważalna, a system zbierania odpadów może być wprowadzony w przypadku pojawienia się takiej potrzeby.

* inne

- obojętne, te odpady to ziemia z wykopów (która w myśl przepisów najczęściej jest odpadem), kamienie czy też odpady obojętnego gruzu budowlanego. Takie odpady są zagospodarowywane na bieżąco przez podmioty lub osoby zainteresowane pozyskaniem tego odpadu. Do odbioru takich odpadów będą podstawiane specjalne kontenery na zgłoszenie, a odpad będzie odbierany przez firmę zajmującą się odbiorem odpadów z terenu gminy.

- budowlane, opis jak wyżej.

- zużyte opony, odpady mieszkańcy gminy mogą przekazywać firmie realizującej odbiór odpadów selektywnie zbieranych z terenu gminy np. w określone dni tygodnia. Do czasu przyjęcia innych rozwiązań przewiduje się uruchomienia systemu okresowej zbiórki tego rodzaju odpadów (odbiór w określony dzień). Coraz więcej opon wymienia się w stacjach

obsługi (wymiana bezpłatna). Mieszkańcy będą informowani o takiej możliwości przekazywania odpadów.

- odpady wielkogabarytowe, takie odpady (np. meble w szczególności tapicerowane) stwarzają znaczny kłopot w ich zagospodarowaniu (rozmontowaniu), potrzebne są duże nakłady sił i środków. W ostatnich latach zauważa się wyraźny wzrost ilości takich odpadów. Społeczeństwo pozbywa się starych mebli, zużytego sprzętu gospodarstwa domowego (lodówki, pralki, kuchnie gazowe) oraz zużytego sprzętu elektronicznego (RTV, komputery). Przy okazji wymiany na nowy pojawiają się również opakowania gabarytowe. Z odpadów gabarytowych najbardziej problemowymi są urządzenia chłodnicze, z których przed demontażem i przerobem powinny być odciągane środki chłodnicze (freon) i olej sprężarkowy. Szacuje się, że w skali rocznej likwidowanych jest w Polsce ok. 1,4 mln szt. urządzeń chłodniczych (4 na 100 mieszkańców), które zawierają ok. 1600 ton freonu. Dla gminy udział ww. odpadów gabarytowych szacuje się na ok. 5 % masy odpadów komunalnych. Odpady wielkogabarytowe wymagają okresowego zebrania z miejsc wytwarzania oraz kłopotliwego i czasochłonnego demontażu w sortowni (zbiornicy). Na terenach wiejskich część odpadów wielkogabarytowych jest demontowana i np. drewno spalane. System zbierania tego typu odpadów, z racji wymaganego miejsca demontażu może być uruchomiony w przypadku przystąpienia do wspólnego rozwiązywania problemów gospodarowania odpadami w ramach związku gmin lub przyłączenia się do innej formy rozwiązywania tego typu problemów. Przewiduje się wprowadzenie systemu zbierania tego typu odpadów jako usługa na telefon lub zbieranie odpadu w określone dni.

- odpady organiczne (ulegające biodegradacji), zaszeregowanie powstających odpadów do tej kategorii jest i będzie kwestią dyskusyjną. Do tych odpadów zalicza się zarówno odpady organiczne (roślinne i zwierzęce) nieprzetworzone (np. odpady roślinne z kuchni czy też skoszona trawa) ale także opakowania z papieru czy też osady ściekowe. Jednakże w przypadku odpadów biodegradowalnych występują dyspozycje zawarte w planach wyższych rzędów wynikające z przepisów prawa, do ograniczenia ilości tych odpadów składowanych na składowiskach w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych w roku 1995. Pierwszym terminem realizacji zobowiązań ograniczających jest data 2010 r. (ograniczenie o 25 %). Jak się okazuje ograniczenie ilości odpadów biodegradowalnych może następować w różny sposób (nie tylko poprzez kompostownie). Odpady drzewne mogą być zagospodarowane poprzez spalanie, odpady papieru i tektury mogą być selektywnie zbierane i przekazywane do recyklingu. Na terenach wiejskich znaczna część odpadów jest kompostowana w przydomowych, przyzagrodowych lub działkowych kompostownikach. Ilość odpadów poddawanych obecnie procesowi kompostowania w kompostownikach mieszkańców gminy jest nieokreślona. Wskazane byłoby przeprowadzenie badań ankietowych skali wykorzystania odpadów organicznych bezpośrednio przez mieszkańców. Do końca 2007 r. przewidziane jest rozeznanie co do ilości odpadów kompostowanych w przydomowych kompostownikach oraz wprowadzenie zbiórki makulatury (jako odpadu biodegradowalnego). Możliwe jest też czasowe zagospodarowanie odpadów zielonych w postaci gąłzi poprzez ich spalanie.

- przeterminowane leki, zbieranie leków przeterminowanych mogłoby się odbywać w aptece w specjalnie ustawionych pojemnikach (np. kartonowych) lub w określonych terminach należałoby zorganizować odbiór tych odpadów od mieszkańców gminy (np. 1-4 razy w roku). Ponieważ odpadowe leki (za wyjątkiem leków cytotoksycznych stosowanych w zasadzie w zamkniętych placówkach medycznych) nie są odpadami niebezpiecznymi, proponuje się po zebraniu przekazanie do unieszkodliwienia. System zbierania leków zostanie uruchomiony poprzez aptekę lub w ramach okresowych odbiorów od mieszkańców przez firmę objierającą odpady komunalne zmieszane.

- inne specyficzne odpady - padłe sztuki zwierząt – aktualnie w przypadku pojawienia się takiego odpadu zgłaszane jest zapotrzebowanie na ich odbiór firmom zajmującym się zbiórką tego odpadu. Firmy te odbierają odpady na zgłoszenie.

* odpady z oczyszczalni ścieków – osady ściekowe. Z racji wykonywania obowiązków ograniczenia ilości odpadów ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska zasadne będzie wykorzystanie osadów do celów nawozowych w rolnictwie lub poza rolnictwem zgodnie z przepisami (ustawa o odpadach i stosowne rozporządzenie). Takie działanie jest możliwe w przypadku gdy osady spełniają stawiane im wymagania w ww. przepisach. Pozostałe odpady mogą być poddawane kompostowaniu. Aktualnie na terenie gminy system oczyszczania ścieków jest bardzo ograniczony i osady wywożone są do oczyszczalni ścieków w Przasnyszu.

W przypadku wybudowania gminnej oczyszczalni ścieków proponowanym sposobem postępowania z osadami ściekowymi jest ich odzysk zgodnie z przepisami prawa (ze szczególnym uwzględnieniem rolniczego wykorzystania).

Sposób rozliczenia za przyjęte od mieszkańców odpady może być uzależniony na przykład od pozyskania dofinansowania do zbiórki odpadów. Zasadniczo wytwórca odpadów (poza szczególnymi wyjątkami) powinien ponosić koszty zagospodarowania odpadów wytworzonych przez siebie.

Wprowadzanie selektywnej zbiórki odpadów pociąga za sobą dodatkowe nakłady finansowe na gospodarkę odpadami. Problem polega na tym, kto ma prowadzić selektywną zbiórkę odpadów przy wielu podmiotach odbierających odpady zmieszane.

Gmina poszukuje podmiotu, który odbierałby odpady zmieszane i odpady z selektywnej zbiórki odpadów. Wobec braku własnego podmiotu, który mógłby to realizować niezbędne będzie znalezienie takiej firmy po granicami gminy. Rozmowy w tym zakresie są prowadzone (m. in. wspólnie z gminami z powiatu przasnyskiego). Aktualnie prowadzone są rozmowy z 3 firmami, które mogą uruchomić zbiórkę odpadów zmieszanych i zbiórkę selektywną na okres do przyjęcia rozwiązań w ramach ewentualnego celowego związku gmin. Przewidywany termin rozstrzygnięcia w tej sprawie to 30 czerwca 2005 r.

2.2.3. Środki transportu odpadów.

Środki transportu odpadów zmieszanych są uzależnione od stosowanych pojemników do ich zbierania oraz od podmiotu realizującego odbiór odpadów. Ponieważ na terenie gminy nie ma firm prowadzących odbiór i transport odpadów komunalnych ta kwestia pozostanie w gestii odbiorców czyli firm zewnętrznych.

Środki transportu stosowane w ramach selektywnej zbiórki odpadów są także ściśle związane ze sposobem zbierania, a bliżej z pojemnikami stosowanymi do tego celu. Czasami już posiadany środek transportu wymusza sposób zbierania odpadów (rodzaj pojemników). Tutaj też rodzaje pojemników stosowanych do selektywnej zbiórki powinny być dostosowane do możliwości technicznych firmy, która będzie realizowała odbiór odpadów zebranych selektywnie.

Pojemniki do zbierania odpadów w miejscu wytworzenia lub jego otoczeniu.

Tak jak wcześniej przedstawiono pojemniki stosowane do selektywnej zbiórki odpadów są ściśle związane ze środkiem transportu, a ściślej z możliwością rozładunku pojemników. Ponieważ odbiór odpadów z selektywnej zbiórki realizować będzie firma zewnętrzna sposób zbierania odpadów, w tym rodzaje używanych pojemników musi być dopasowany do jej możliwości.

Do selektywnego zbierania odpadów w większych skupiskach ludności stosowane powinny być pojemniki (np. typu „dzwon” lub pojemniki 1100 l podobne do używanych do odbioru odpadów zmieszanych). Selektywna zbiórka odpadów na terenie zabudowy jednorodzinnej najlepsze rezultaty daje przy zastosowaniu systemu workowego. Ten system selektywnej zbiórki odpadów proponuje się wprowadzić z kolejnym etapem.

2.2.4. Odbiorcy zebranych odpadów.

Do funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki odpadów niezbędni są odbiorcy zebranych odpadów. W przypadku gminy Krasne odbiorca odpadów z terenu gminy we własnym zakresie zapewniac będzie dalszy zbył i zagospodarowanie odpadów).

2.2.5. Odzysk i unieszkodliwianie odpadów komunalnych

Podstawowym postępowaniem z odpadami komunalnymi jest i przez wiele lat jeszcze będzie ich unieszkodliwianie poprzez składowanie na składowisku. Jak już wcześniej wspomniano gmina nie posiada własnego składowiska odpadów. Raczej nie przewiduje się budowy takiego obiektu ani innej instalacji do unieszkodliwiania odpadów.

Aktualnie nie jest prowadzony odzysk odpadów komunalnych na terenie gminy, a ewentualne uruchomienie takiej działalności przez podmioty gospodarcze wymagałoby indywidualnego rozpatrzenia takiej kwestii.

V. ZADANIA STRATEGICZNE OBEJMUJĄCE OKRES CO NAJMNIEJ 8 LAT

Niektóre zadania strategiczne będą kontynuacją działań już prowadzonych, a niektóre są zadaniami nowymi wynikającymi z potrzeby systemu organizacji gospodarki odpadami.

Cele gminne

- zapobieżenie powstaniu odpadów
- ograniczenie wytworzonych odpadów
- właściwa izolacja odpadów od środowiska
- powtórne wykorzystanie odpadów
- rozwijanie dobrego systemu gospodarowania odpadami, w tym selektywnej zbiórki.
- brak nielegalnych miejsc występowania odpadów
- wysoka świadomość społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami.

Dla osiągnięcia powyższych celów należy realizować zadania, które będą kontynuacją zadań nie zakończonych w latach 2004-2007 i zadania wymagające stałej realizacji.

Do takich zadań będzie należało stosowanie odpowiednich nowoczesnych technologii bezodpadowych i małoodpadowych, prowadzenie maksymalnego odzysku odpadów jeżeli już one powstały oraz takie gospodarowanie odpadami aby to działanie nie powodowało zagrożeń dla środowiska. W powyższym okresie powinien nastąpić rozwój zadań związanych z gospodarowaniem odpadami w ramach wspólnych działań z innymi gminami być może w związku celowym. Edukacja społeczeństwa poprzez różne formy przekazu będzie wymagała długoletnich działań w tym zakresie.

VI. HARMONOGRAM REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ OBEJMUJĄCY OKRES 4 LAT.

1. Rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację.

Harmonogram realizacji przedsięwzięć na lata 2004-2007.

Lp.	Cel/przedsięwzięcie	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1.	Zapobieżenie powstaniu odpadów			
	Stosowanie najlepszej dostępnej technologii	2004-2007	podmioty gospodarcze	fundusze podmiotów gospod. fundusze celowe i unijne
2.	Ograniczenie wytwarzanych odpadów			
	Stosowanie nowoczesnych technologii mało odpadowych	2004-2007	podmioty gospodarcze	fundusze podmiotów gospod. fundusze celowe i unijne
3.	Ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko			
	Właściwa izolacja (zabezpieczenie) odpadów od środowiska	2004-2007	wytwórcy i posiadacze odpadów, samorząd gminy	fundusze wytwórców i posiadaczy, fundusze gminy i celowe
4.	Powtórne wykorzystanie odpadów			
	Rozwijanie systemu selektywnej zbiórki odpadów	2004-2007	samorząd gminy, posiadacze odpadów	fundusze wytwórców i posiadaczy, fundusze gminy i celowe
	<u>Wspieranie działań w zakresie odzysku odpadów</u>	2004-2007	samorząd gminy lub zainteresowany podmiot	fundusze zainteresowanych podmiotów, fundusze miasta i celowe,
5.	Dobry system gospodarowania odpadami przemysłowymi			
	Posiadanie pełnych uregulowań formalnoprawnych gospodarowania odpadami (zezwolenia, uzgodnienia i składanie rocznych sprawozdań)	2004-2007	podmioty gospodarcze	fundusze podmiotów gospodarczych

6.	Wstępne ograniczenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiska			
	Rozwijanie systemu selektywnej zbiórki odpadów, w tym ulegających biodegradacji (makulatura)	2004-2007	samorząd gminy, wytwórcy i posiadacze odpadów	fundusze gminne, celowe, unijne, fundusze wytwórców i posiadaczy
7.	Dobry system gospodarowania odpadami komunalnymi			
	Zapewnienie maksymalnego zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych zmieszanych.	2004-2005	samorząd gminy	fundusze gminy, fundusze ochrony środowiska, celowe, unijne
	Współpraca z innymi samorządami w kwestii wspólnego gospodarowania odpadami	2004-2007	samorząd gminy,	fundusze gminy i celowe, fundusze ochrony środowiska,
8.	Brak nielegalnych miejsc składowania odpadów			
	Przeciwdziałanie powstawaniu nielegalnych miejsc składowania odpadów	2004-2007	samorząd gminy, właściciele terenów	fundusze gminy i właścicieli terenu
9.	Wysoka świadomość społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami			
	Podniesienie świadomości społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami	2004-2007	samorząd gminy, placówki edukacyjne	fundusze gminy, celowe

2. Przewidywane koszty związane z realizacją planu.

Koszty związane z wprowadzeniem planu gospodarki odpadami przedstawiają się następująco dla poszczególnych zadań:

- Rozwijanie selektywnej zbiórki odpadów (zakup pojemników do gromadzenia odpadów selektywnie zbieranych, zakup worków do selektywnej zbiórki odpadów) - 15 000 PLN / rok
- Edukacja ekologiczna – 1500 PLN/rok

Środki będą pochodzić z budżetu gminy oraz z gminnego i ewentualnie powiatowego funduszu ochrony środowiska. Poszukiwani są kontrahenci, którzy zapewnią odbiór odpadów zmieszanych i pomogą w uruchomieniu i prowadzeniu selektywnej zbiórki odpadów.

Dla pozostałych zadań kosztów nie przedstawiono ze względu na ich nieokreśloną, trudną do oszacowania wielkość.

3. Źródła finansowania rozwoju gospodarki odpadami w gminie.

Pierwotnym źródłem finansowania rozwoju gospodarki odpadami jest budżet gminy. Bez tych środków praktycznie nie ma możliwości starania się o inne źródła finansowania. Niezbędne jest więc ujęcie tego typu wydatków na rok następny w planie finansowym.

W zależności od dalszego zakresu rozwoju systemu zbiórki odpadów możliwe będzie korzystanie z innych form finansowania m.in. z Funduszy Ochrony Środowiska (wojewódzkiego, powiatowego i gminnego). W miarę możliwości o środki finansowe można się starać z funduszy celowych i unijnych (fundusze Strukturalne i Spójności). Z licznych programów pomocowych wspierających działania w zakresie ochrony środowiska w najbliższym czasie rusza Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego.

Duże nakłady funduszy przewidywane są na lata 2004-2006, dlatego wskazane jest przygotowanie się do ewentualnego złożenia wniosków o wsparcie z bieżących transzy.

Trzeba stwierdzić, że realizując gospodarkę odpadami jako samodzielna gmina nie będzie możliwe pozyskanie środków objętych dolnym limitem przewidzianych na duże inwestycje i działania mocno lansowane przez różne źródła finansujące. Być może powstanie porozumienia w zakresie gospodarowania odpadami z innymi gminami umożliwi pozyskanie większych środków.

Krajowe źródła finansowania.

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚ i GW)

Narodowy Fundusz wspiera działania o zasięgu krajowym i działania o znaczeniu regionalnym w zakresie gospodarowania odpadami. Dotacje są udzielane przede wszystkim na: edukację ekologiczną, monitoring środowiska, ekspertyzy i badania naukowe, ochronę przyrody, zapobieganie lub likwidację nadzwyczajnych zagrożeń, programy wdrożeniowe i rozwojowe, prace projektowe i studialne itp.

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚ i GW)

Do zakresu WFOŚ i GW należy wspieranie finansowe przedsięwzięć proekologicznych o zasięgu regionalnym. Jednym z podstawowych i preferowanych w przyznawaniu pomocy finansowej kierunków jest realizacja przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska przed odpadami, w tym wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów, budowa zakładów utylizacji odpadów, rekultywacja wysypisk odpadów.

Powiatowe Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (PFOŚ i GW)

PFOŚ i GW zostały utworzone na początku 1999r. wraz z utworzeniem powiatowego szczebla administracji państwowej. Zakres wydatkowania środków z PFOŚ i GW jest szeroki i obejmuje m.in. dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony powierzchni ziemi oraz programów ochrony środowiska (art. 407 ustawa Prawo ochrony środowiska). Zasady przyznawania środków ustalane są indywidualnie w powiatach. W zależności od posiadanych środków te fundusze wspierają np. zakup sprzętu do prasowania odpadów z selektywnej zbiórki odpadów czy też zakup pojemników do prowadzenia tejże zbiórki.

Gminny Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (GFOŚ i GW)

GFOŚ i GW zostały utworzone w 1993 r. Nie są prawnie wydzielone ze struktury organizacyjnej gminy, więc podobnie jak PFOŚ i GW nie mają osobowości prawnej i nie mają możliwości udzielania pożyczek. Celem działania gminnych funduszy jest dofinansowanie przedsięwzięć ekologicznych na terenie własnej gminy. Zasady przyznawania środków ustalane są indywidualnie w gminach.

Banki

Spośród licznych banków funkcjonujących na terytorium naszego kraju szczególną rolę odgrywa Bank Ochrony Środowiska (sama nazwa mówi za siebie). Oferuje on najwięcej środków finansowych w formie preferencyjnych kredytów i dysponuje zróżnicowaną ofertą dla prywatnych i samorządowych inwestorów.

Inne źródła finansowania

EkoFundusz

Powołany został przez Ministra Finansów w 1992 r. dla zarządzania środkami pochodzącymi z zamiany części zagranicznego długu Polski na wspieranie przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska (tzw. ekokonwersja długu).

Ekofundusz udziela wsparcia finansowego w formie bezzwrotnych dotacji a także preferencyjnych pożyczek. Gdy inwestorem są władze samorządowe, dotacja może pokryć 30 % a nawet 50 % (w szczególnych przypadkach) kosztów. Ekofundusz może wspierać zarówno projekty dopiero rozpoczynane jak i będące w fazie realizacji, jeżeli ich rzeczowe zaawansowanie nie przekroczyło 60 %. Przedsięwzięcia, na które Polska przeznacza środki z ekokonwersji, prócz realizacji priorytetów krajowych, muszą mieć również charakter międzynarodowy. W zakresie gospodarki odpadami są to m. in. :

- tworzenie kompleksowych systemów selektywnej zbiórki, recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych i niebezpiecznych,
- przedsięwzięcia związane z eliminacją powstawania odpadów niebezpiecznych w procesach przemysłowych i likwidacji składowisk odpadów tego rodzaju,

Fundusze Strukturalne i Fundusze Spójności

Fundusze strukturalne są najważniejszymi instrumentami polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Ich zadaniem jest wspieranie restrukturyzacji i modernizacji gospodarek krajów UE.

Podstawy Wsparcia Wspólnoty dla Polski w latach 2004-2006 będą wdrażane za pomocą:

- Sektorowych Programów Operacyjnych (SPO),
- Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) – zarządzany na poziomie krajowym, ale wdrażany na poziomie wojewódzkim,
- Strategii Wykorzystania *Funduszu Spójności*, który nie należy do funduszy strukturalnych, ale realizuje założenia polityki strukturalnej UE.

W ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego będą mogły być finansowane przedsięwzięcia w zakresie gospodarki odpadami i ochrony powierzchni ziemi. Wsparcie inwestycyjne przeznaczone będzie przede wszystkim na budowę, rozbudowę lub modernizację składowisk odpadów komunalnych, systemy selektywnej zbiórki, recyklingu i odzysku odpadów komunalnych (sortownie, kompostownie). Te inwestycje mogą być współfinansowane w ramach ZPORR. Priorytety infrastrukturalne będą musiały mieć wartość co najmniej 2 mln euro. Dofinansowanie dla samorządów może sięgać 75-80 % kwalifikujących się kosztów. Oznacza to, że wsparcie mogą otrzymać zadania o ww. wartości kosztów praktycznie realizowane przez związki samorządów, które współuczestnicząc w przedsięwzięciu współfinansowanym zyskują wartość materialną (z dotacji) jako udziałowcy przedsięwzięcia. Jest też propozycja kierowana na projekty dotyczące m. in. Gospodarki odpadami dla małych miast i wsi w tym np. likwidacji nielegalnych składowisk. Maksymalna wartość projektu w tym zakresie może wynieść nie więcej niż 2 mln euro. Jest to propozycja kierowana do małych gmin, ale kompleksowe zagospodarowanie odpadów wskazane jest prowadzić przy większym obszarze działania (kilka gmin) ze względu na koszty jednostkowe.

Równolegle z realizacją ZPORR realizowane będą w Polsce duże projekty współfinansowane z Funduszu Spójności.

Ogólne zasady oraz procedury związane z uzyskiwaniem funduszy z finansowanego instrumentu spójności zawiera Rozporządzenie Rady EWG /792/93 z dnia 30 marca 1993r. W sprawie ustanowienia finansowanego instrumentu spójności.

W ramach tego funduszu będzie możliwe wsparcie projektów dot. gospodarki odpadami komunalnymi, mających na celu stworzenie systemów zbiórki, transportu, odzysku i unieszkodliwienia odpadów komunalnych.

Główne priorytety Funduszu Spójności w ochronie środowiska w latach 2004-2006:
racjonalizacja gospodarki odpadami i ochrona powierzchni ziemi poprzez:

- budowę, rozbudowę lub modernizację składowisk odpadów komunalnych oraz tworzenie systemów recyklingu i unieszkodliwiania odpadów komunalnych (sortownie, kompostownie itp.) – działania te umożliwią stopniowe wdrożenie wymogów dyrektyw: 75/440/EWG/ramowej/, 1999/31/WE w sprawie składowisk komunalnych, 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych,
- tworzenie systemów zbiórki i unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych (w tym spalarnie), co umożliwi spełnienia wymogów dyrektywy 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- tworzenie systemów zagospodarowania osadów ściekowych (w tym spalarnie), co umożliwi spełnienia wymogów dyrektywy 86/278/WE w sprawie osadów ściekowych,
- rekultywację terenów zdegradowanych przez przemysł i inne szkodliwe oddziaływania.

Korzystanie ze środków Funduszu Spójności w Polsce oparte będzie na Strategii Wdrażania Funduszu Spójności. Poziom pomocy przyznawanej w ramach finansowanego instrumentu spójności może mieścić się między 80 a 85% wydatków na cele publiczne.

Pozostałe 15% pochodzi z budżetu państwa, któremu przyznano środki lub z innego niezależnego źródła. Beneficjenci zainteresowani skorzystaniem z pomocy finansowej składają wstępny wniosek do właściwego wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w postaci tzw. karty potencjalnego przedsięwzięcia współfinansowania z Funduszu Spójności na dany rok. Aplikacje do Funduszu Spójności będą przygotowywane przez beneficjentów przy współpracy z NFOŚ i GW oraz Ministerstwem Środowiska. Gotowe aplikacje zawierające niezbędne dokumenty m.in. studia wykonalności, oceny oddziaływania inwestycji na środowisko, analizy ekonomiczne i finansowe, i inne zostaną wysłane do Komisji Europejskiej, która akceptuje projekty do dofinansowania i podejmuje decyzję o przyznaniu pomocy finansowej na dane przedsięwzięcie.

VII. WNIOSKI Z ANALIZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.

Projekt planu zakłada minimalizację zagrożeń przez odpady poprzez poprawę sytuacji w zakresie postępowania z odpadami. Oczywiście każde działanie niesie za sobą możliwość negatywnego wpływu na środowisko, ale tak dzieje się w przypadkach szczególnych. Jeżeli chcemy zbierać selektywnie większą ilość odpadów, w tym niebezpiecznych to z jednej strony eliminujemy występowanie tych odpadów w systemie ich powstawania, ale z drugiej strony powodujemy ich koncentrację w miejscach zbierania odpadów. Jeżeli jednak zachowane zostaną zasady właściwego postępowania z odpadami w zakresie ich zbierania, odzysku czy też unieszkodliwiania to nie powinno być problemu z negatywnym wpływem projektu planu na środowisko. Wprowadzenie systemu gospodarowania odpadami zgodnie z obowiązującymi wymogami spowoduje m. in. ograniczenie ilości odpadów bezpowrotnie zeskładowanych na składowisku.

VIII. SYSTEM MONITORINGU I OCENY REALIZACJI ZAMIERZONYCH CELÓW POZWALAJĄCYCH NA OKREŚLENIE SPOSOBU ORAZ STOPNIA REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ ZDEFINIOWANYCH W PLANIE GOSPODARKI ODPADAMI, Z UWZGLĘDNIENIEM ICH JAKOŚCI I ILOŚCI.

Głównym koordynatorem realizacji "Planu gospodarki odpadami Gminy Krasne" będzie Wójt Gminy. Realizacja ustaleń programu będzie wymagała współdziałania w tym zakresie z wieloma instytucjami i podmiotami. Celem zapewnienia bieżących prac nad wdrażaniem planu wskazane jest wytypowania jednej osoby lub zespołu z pracowników Urzędu Gminy (włączając ewentualnie osoby z innych instytucji i podmiotów, np. firmy komunalnej) zajmujących się bezpośrednio problematyką gospodarowania odpadami w kontekście ustaleń planu.

Władze samorządowe są w świetle przepisów prawa odpowiedzialne za zakres i poziom usług świadczonych w gospodarce odpadami oraz ochronę środowiska. Wobec powyższego władze gminne powinny mieć wpływ na poszczególne elementy systemu gospodarki odpadami. Wpływ ten jest uzależniony od tego kto świadczy usługi w zakresie odbioru odpadów oraz gdzie odpady są składowane. Większy wpływ samorząd zawsze może mieć na pracę własnych służb komunalnych.

Nadzór nad gospodarką odpadami w gminie powinien obejmować w zakresie nieinwestycyjnym:

1. Kontrolę i sterowanie elementami dotyczącymi gromadzenia i obowiązku udokumentowanego wywozu odpadów.

- objęcie ujednoliconymi usługami wywozu wszystkich mieszkańców i właścicieli posesji;
- kontrola udokumentowanego wywozu odpadów przez ww.;
- organizowanie dodatkowych miejsc niezbędnych do gromadzenia odpadów;
- kontrola stanu technicznego i sanitarnego miejsc i sprzętu służącego do gromadzenia odpadów na posesjach;
- kontrola częstotliwości usuwania odpadów (reagowanie w przypadku zbyt rzadkiego ich wywozu)

2. Kontrola elementu wywozu odpadów powinna obejmować:

- wydawanie zezwoleń na świadczenie usług odbioru odpadów komunalnych;
- ustalanie z firmą wywozową zakresu świadczonych usług;
- sprawdzanie poziomu i zakresu świadczonych usług;

Zgodnie z wymogiem art. 14 ust. 13 ustawy o odpadach **Wójt powinien co 2 lata** składać radzie gminy sprawozdanie z realizacji planu. Pierwsza ocena realizacji niniejszego

planu powinna być dokonana w 2006 r., a druga w 2008 r. Ocena realizacji planu powinna zawierać ocenę realizacji celów i działań określonych w planie.

Zgodnie z wymogiem art. 14 ust. 14 ustawy o odpadach plan gminny będzie wymagał aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata. Tak więc w roku 2007 powinny być podjęte prace nad nowelizacją niniejszego planu na lata 2008-2011.

Przy nowelizacji planu powinny być wykorzystane wyniki przeprowadzonych ocen realizacji niniejszego planu oraz uwzględnione nowe uwarunkowania zarówno wewnętrzne jak i zewnętrzne.

Ocena realizacji planu powinna być przeprowadzona w oparciu o podstawowe wskaźniki, które zamieszczone zostały w tabeli poniżej.

Cel strategiczny : Minimalizacja zagrożeń środowiska powodowanych przez odpady.

Wskaźniki oceny realizacji planu

Cel	Wskaźniki	Jednostki miary	Stan wyjściowy	Źródła informacji o wskaźnikach
Zapobieżenie powstawaniu odpadów	odpadowość produkcji*	w przeliczeniu na jednostkę produkcji	od 2004 r.	Urząd Statystyczny, podmioty gospodarcze
Ograniczenie wytwarzanych odpadów	odpadowość produkcji*	w przeliczeniu na jednostkę produkcji	od 2004 r.	Urząd Statystyczny, podmioty gospodarcze
Ograniczenie negatywnego wpływu odpadów na środowisko	potwierdzone zgłoszenia dotyczące negatywnego wpływu	liczba zgłoszeń	od 2004 r.	Urząd gminy, WIOŚ
Powtórne wykorzystanie odpadów	Ilość odpadów zebranych selektywnie	Mg	od 2004 r.	Urząd Marszałkowski, podmioty gospodarcze Urząd Marszałkowski, podmioty gospodarcze
	Ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg	od 2004 r.	
Dobry system gospodarowania odpadami przemysłowymi	Liczba podmiotów posiadających uregulowany stan formalnoprawny gospodarki odpadami	szt.	od 2004 4 szt.	Starostwo Powiatowe , Urząd Wojewódzki Urząd Marszałkowski,
	Liczba podmiotów składających roczne sprawozdania Marszałkowi Województwa	szt.	od 2004 1 szt.	
Ograniczenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowisku pochodzących z terenu gminy	Ilość odpadów biodegradowalnych zagospodarowywanych poza składowiskiem	Mg	od 2004	Dane własne, Urząd Marszałkowski
Dobry system gospodarowania odpadami komunalnymi	Zapewnienie maksymalnego zorganizowanego odbioru (zbiórki) odpadów komunalnych	Liczba gospodarstw podlegających zbiórce	Od 2004 r.	Dane własne lub podmiotu odbierającego odpady

Brak nielegalnych miejsc składowania odpadów	Liczba nielegalnych miejsc składowania odpadów	szt.	od 2004 r.	Dane własne
Wysoka świadomość społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami	Liczba akcji edukacyjnych	szt.	od 2004 r.	Dane własne i placówek edukacyjnych

* te wskaźniki są trudne do sprawdzenia na szczeblu gminnym, natomiast kwestie eliminacji wytwarzania i minimalizacji ilości wytwarzanych odpadów są mocno podkreślane na każdym kroku w gospodarce odpadami.

IX. PROWADZENIE DZIAŁAŃ EDUKACYJNYCH ORAZ MONITORING SYSTEMU.

Prowadzenie systemu gospodarowania odpadami, w tym w szczególności rozszerzenie stopnia zorganizowanego odbioru odpadów komunalnych zmieszanych i selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w gminie Krasne powinno być wspierane kampanią informacyjno-edukacyjną. Dobrą formą jest zastosowanie plakatów i ulotek, które byłyby rozpropagowywane za pośrednictwem mediów, szkół, Urzędu Gminy.

Edukacja ekologiczna sprzyja działaniom proekologicznym. Wysoka świadomość potrzeby takich działań jest podstawowym sposobem na poprawę stanu środowiska i powodzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Kwestie ochrony środowiska przed odpadami powinny być przedstawiane każdemu mieszkańcowi gminy: dzieciom w wieku przedszkolnym i szkolnym, ludziom dorosłym, pracownikom urzędu gminy.

Jednym z drobnych i krótkotrwałych aczkolwiek ważnych przejawów wspólnego działania mieszkańców gminy w zakresie ochrony środowiska przed odpadami jest cykliczna akcja "sprzątania świata". Sprawnie zorganizowana i poprowadzona przez osoby odpowiedzialne i stosownie zaangażowane może przyczynić się do większej przychylności mieszkańców dla systemu zbiórki odpadów obejmującego selekcję i wyodrębnianie odpadów niebezpiecznych.

Prowadzenie akcji edukacyjno-informacyjnej wspiera system selektywnej zbiórki odpadów. Informowanie społeczeństwa o funkcjonowaniu systemu i zasadach selektywnej zbiórki ma na celu podnoszenie świadomości w celu osiągnięcia lepszych efektów zbiórki odpadów. Akcja informacyjna powinna trwać przez cały czas funkcjonowania systemu oczywiście z różnym nasileniem. Należy przewidzieć ogłoszenia i informacje w środkach masowego przekazu (lokalna prasa, radio i telewizja) w formie plakatów, ulotek i szyldów. Możliwe jest zastosowanie promocyjnej sprzedaży niektórych wyrobów (np. baterie) przy zwrocie baterii zużytej. Ważną rolę odgrywa współpraca ze szkołami i edukacja dzieci i młodzieży. Należy też mieć na względzie organizowanie imprez masowych, konkursów i festynów promujących selektywną zbiórkę odpadów.

Wprowadzanie i prowadzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów wymaga stałego monitorowania czyli kontrolowania jego funkcjonowania. Polega to np. na analizie czy pojemniki są ustawione we właściwym miejscu, czy są odpowiedniej pojemności czy są z właściwą częstotliwością opróżniane, ile i jakich odpadów uzyskuje się w ramach selektywnej zbiórki. Bez takiego rozeznania nie da się rozwijać i udoskonalać systemu.

Można też zastosować system ankiet jak społeczeństwo odbiera selektywną zbiórkę odpadów i jakie widzi potrzeby i możliwości jego usprawnienia.

W celu monitorowania systemu niezbędne jest przygotowanie się do zbierania danych o funkcjonowaniu systemu. Wiele informacji już jest zbieranych jak na przykład ilość odpadów z selektywnej zbiórki odpadów. Dane takie i inne powinny być zebrane w jednym miejscu. Niezbędne informacje będą pochodziły m. in. z Urzędu Marszałkowskiego i Starostwa Powiatowego ale i od podmiotów prowadzących gospodarkę odpadami na terenie gminy (firmy transportowe).

X. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM.

Niniejszy plan gospodarki odpadami dotyczy gospodarowania odpadami na terenie gminy Krasne, powiat przasnyski, województwo mazowieckie.

Obowiązek sporządzenia dokumentu pod nazwą "Plan gospodarki odpadami Gminy Krasne na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011" wynika z mocy art. 14-16 ustawy z dnia 27 czerwca 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628). Opracowanie przedstawia aktualną sytuację w zakresie gospodarowania odpadami na terenie gminy oraz propozycje działań na kolejne lata w celu poprawy sytuacji w tym zakresie. W planie opisano

gospodarowanie odpadami komunalnymi, gospodarczymi (przemysłowymi) z uwzględnieniem powstających wśród ww. odpadów niebezpiecznych.

Gminę Krasne zamieszkuje 4193 mieszkańców, a ilość wytwarzanych odpadów komunalnych jest określana jako ok. 700 Mg rocznie.

Obecnie odpady komunalne z terenu gminy są w ograniczonym zakresie wywożone poza jej teren i składowane na składowisku w m. Oględa, gmina Przasnysz. Gmina nie posiada własnego składowiska odpadów

Usługi wywozu odpadów komunalnych na terenie gminy świadczy 1 podmiot. Jednakże odpady w sposób zorganizowany zbierane są w 30 kontenerach KP-7. Co się dzieje z pozostałymi odpadami nie wiadomo. Można się tylko domyślać, że z racji występowania terenów wiejskich z dominującą zabudową zagrodową i jednorodzinną część odpadów jest zagospodarowywana (spalanie, kompostowanie) w miejscach ich powstawania. Wiadomo, że nie wszystkie odpady można zagospodarować na terenie posesji we własnym zakresie (np. odpady tworzyw sztucznych). Dlatego niezbędne wydaje się objęcie zorganizowanym odbiorem odpadów jak największej liczby gospodarstw domowych. Odbiór odpadów od mieszkańców gminy mogą realizować firmy zewnętrzne ponieważ nie ma takich na terenie gminy Krasne. Selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest jedynie na bazie 2 pojemników ustawionych w Krasnem, w których zbierane są odpady szkła. Na terenie gminy nie ma podmiotu, który zagospodarowuje zebrane odpady komunalne. Odpady nie są poddawane procesowi odzysku lub unieszkodliwienia.

Na terenie gminy nie występuje składowisko nieużytecznych środków ochrony roślin zwane mogilnikiem.

Występuje znikoma ilość zakładów produkcyjno-usługowych co skutkuje niezbyt dużą ilością wytwarzanych odpadów z działalności gospodarczej. Z racji słabo rozwiniętego systemu zgłaszania odpowiednim organom ilości wytwarzania odpadów z sektora gospodarczego brak jest wiarygodnej informacji na temat ilości wytwarzanych odpadów. Odpady są przekazywane do odzysku lub unieszkodliwiania poza terenem gminy. Za gospodarowanie odpadami z działalności gospodarczej odpowiadają ich wytwórcy czyli przedsiębiorcy. Brak zgłoszenia ewidentnych nieprawidłowości w zakresie gospodarowania tego rodzaju odpadami.

W perspektywie ilość odpadów komunalnych jakie będą powstawały na terenie gminy powinny być na poziomie zbliżonym do obecnego (ok. 700 Mg/rok). Wynika to w szczególności z demografii nie wykazującej tendencji wzrostowej.

Wobec braku składowiska odpadów, na bazie którego można gospodarować odpadami komunalnymi gmina w najbliższych latach powinna prowadzić gospodarkę odpadami na bazie składowiska poza jej terenem. Możliwa jest ewentualne wspólne gospodarowanie odpadami z innymi gminami (np. powiatu przasnyskiego) o ile będzie taka wola tych gmin. Taka wola władz innych gmin jest zasadna chociażby z tego względu, że związki celowe gmin mogą prowadzić poprawnie gospodarkę odpadami oraz pozyskiwać duże środki finansowe na rozbudowę systemu gospodarowania odpadami.

Celem poprawy sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na terenie gminy należy w szczególności:

1. rozszerzyć system zbiórki odpadów zmieszanych na terenie gminy,
 - rozszerzyć system selektywnej zbiórki odpadów na terenie gminy,
 - zapobiegać powstawaniu odpadów i ograniczać ich ilość,
 - likwidować nielegalne miejsca składowania odpadów i nie dopuszczać do powstawania takich miejsc,
 - prowadzić edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie właściwego postępowania z odpadami.

Działania w gospodarce odpadami wymagające nakładów finansowych mogą być wspierane finansowo przez instytucje zewnętrzne (banki i fundusze) o ile zostaną ujęte w planie gminnym.

Plan gminy Krasne powinien według wymogów zawierać zadania strategiczne (długofalowe) obejmujące okres co najmniej 8 lat zmierzające do realizacji określonych celów.

Cele gminne w okresie 8 lat

- zapobieżenie powstaniu odpadów
- ograniczenie wytworzonych odpadów
- właściwa izolacja odpadów od środowiska
- powtórne wykorzystanie odpadów
- rozwijanie dobrego systemu gospodarowania odpadami
- brak nielegalnych miejsc składowania odpadów
- wysoka świadomość społeczeństwa w zakresie postępowania z odpadami.

Dla osiągnięcia powyższych celów należy realizować zadania, które będą kontynuacją zadań nie zakończonych w latach 2004-2007 i zadania wymagające stałej realizacji.

Do takich zadań będzie należało stosowanie odpowiednich nowoczesnych technologii bezodpadowych i małoodpadowych. Prowadzenie maksymalnego odzysku odpadów, które już powstały oraz takie gospodarowania odpadami aby to działanie nie powodowało zagrożeń dla środowiska. Kolejnym zadaniem będzie zapobieganie powstawaniu odpadów oraz ograniczanie ich ilości. W powyższym okresie powinien nastąpić rozwój zadań związanych z gospodarowaniem odpadami w ramach związku celowego. Edukacja społeczeństwa poprzez różne formy przekazu będzie wymagała długoletnich działań w tym zakresie.

XI. PODSUMOWANIE.

1. Gmina Krasne nie posiada składowiska do składowania odpadów.
2. Z racji braku własnego składowiska gmina musi prowadzić gospodarkę odpadami komunalnymi na bazie składowiska zlokalizowanego poza jej terenem.
3. Na terenie gminy nie ma podmiotu zajmującego się wywozem odpadów komunalnych wobec powyższego odpady może odbierać firma zewnętrzna.
4. Rozwiązywanie kompleksowej gospodarki odpadami na terenie gminy może być połączone ze współpracą w tym zakresie z innymi gminami powiatu o ile jest taka wola tych gmin.
5. Wprowadzanie dobrego systemu gospodarowania odpadami wymaga wprowadzania selektywnej zbiórki odpadów.
6. Niniejszy plan nie wyklucza możliwości wprowadzenia innych rozwiązań gospodarki odpadami poza zakładanymi (nowe technologie, inne miejsce zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu gminy).
7. Właściwe gospodarowanie odpadami wymaga nakładów pracy m. in. poprzez sprawdzanie poprawności pozbywania się odpadów komunalnych (mieszkańcy i podmioty) czy też zgodności gospodarowania odpadami z wymogami w tym zakresie (podmioty gospodarcze).
8. Wszelkie systemy gospodarowania odpadami nie będą sprawnie działały bez systematycznie prowadzonej działalności edukacyjnej całego społeczeństwa gminy.

XII. DODATEK - Proponowane etapy wprowadzania systemu selektywnej zbiórki odpadów.

Etap I.

Selektywna zbiórka odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych, szkła i makulatury wymaga wprowadzenia poprzez zakup i ustawienie pojemników w miejscach dużych skupisk ludności (osiedla mieszkaniowe, duże wsie). Można uruchomić zbiórkę selektywną baterii w szkołach i w punktach sprzedaży baterii.

Etap II

Rozwinięcie selektywnej zbiórki odpadów użytkowych (tworzyw sztucznych, szkła i papieru) na terenach dotychczasowych i wprowadzanie systemu na terenach z zabudową jednorodziną i zagrodową z własnymi systemami grzewczymi.

W tym etapie może się pojawić kwestia odbioru odpadów azbestowych. Gospodarowanie tymi odpadami powinno być prowadzone poprzez bezpośredni odbiór z miejsc powstania odpadu przez uprawnione firmy lub urządzenie miejsca do gromadzenia odpadów do czasu zgromadzenia odpowiedniej ilości i wywóz odpadów poza teren gminy.

Etap III

Rozwijanie dotychczasowego systemu selektywnej zbiórki odpadów i uruchomienie systemu zbiórki pozostałych odpadów.

W III etapie zasadne wydaje się wprowadzenie selektywnej zbiórki takich odpadów jak zużyte opony, odpady wielkogabarytowe czy też szkła nieopakowaniowego (budowlanego).

Możliwe też jest uruchomienie zbiórki takich odpadów jak:

- ulegające biodegradacji,
 - tworzywa sztuczne : inne tworzywa sztuczne (pianka poliuretanowa, styropian),
 - pozostałe opakowania według zapotrzebowania, tj. ich występowania wśród odpadów komunalnych (aluminiowe, drewniane, wielomateriałowe - opakowania po sokach, metalowe),
 - inne według potrzeb (np. odpady farb i lakierów),
- odpady organiczne (ulegające biodegradacji),

Te odpady w niedalekiej przyszłości będą musiały podlegać selektywnej zbiórce z racji ograniczeń w ich składowaniu na składowiskach określonych w przepisach w związku z akcesją do Unii Europejskiej. Jak to realizować na danym etapie funkcjonowania systemu selektywnej zbiórki nie bardzo jest zasadne przedstawiać. Możliwe jest przyjęcie rozwiązania, w którym odpady komunalne zmieszane (nie objęte selektywną zbiórką) są wożone do sortowni odpadów zmieszanych. W sortowni wybierane są odpady użytkowe, odpady organiczne i balast kierowany na składowisko. W tym układzie nie ma potrzeby prowadzenia na szeroką skalę selektywnej zbiórki odpadów biodegradowalnych.

Odbiór odpadów może być realizowany na zasadzie przyjmowania odpłatnego lub nieodpłatnego z pokryciem kosztów unieszkodliwienia z określonych źródeł.

XIII. ZAŁĄCZNIK GRAFICZNY - MAPA LOKALIZACJI INSTALACJI DO UNIESZKODLIWIANIA I ODZYSKU ODPADÓW.

Na terenie gminy Krasne nie występują instalacje do odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.